

ΤΟ ΚΑΛΈΜΙ

ΤΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ Ε/Κ ΚΑΙ Τ/Κ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ "ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟΣ" (ε/κ τμήμα)

Τεύχος 16
Μάρτης 2011

Περιεχόμενα

- Σελ. 2 *Η Πλατφόρμα σε συνάντηση με Ευρωβουλευτές*
- Σελ. 3-9 *Ναι στην Αλληλεγγύη με τους Αγώνες των Τουρκοκυπρίων – Εκδηλώσεις στο Τέρμα Λήδρας 12 του Φεβρουάριου και 2 του Μάρτη, 2011*
- Σελ 10-11 *«Περίπατοι για την Ειρήνη» (Tours for Peace)*
- Σελ. 11 *Για μια Λευκωσία χωρίς στρατούς και οδοφράγματα*
- Σελ. 12 *Εκδήλωση Πλατφόρμας Εκπαιδευτικών την 1η του χρόνου*
- Σελ. 13 *Εκδήλωση για Παιδεία και Ομοσπονδία Το σχολείο στο δρόμο της Δικονομικής Κύπρου, Κωστή Αχνιώτη*
- Σελ. 16-17 *Τελικά ήταν μισιά η Πλατεία Ινονού, του Γρηγόρη Ιωάννου*
- Σελ. 18 *Δημόσια Παρουσίαση –Συζήτηση: «Ομοσπονδία και Εκπαίδευση» Λύκειο Βεργίνας, της Αγγελικής Μιχαήλ Αγιωμαίτη*
- Σελ. 19 *Στο Λύκειο Βεργίνας πριν δυο χρόνια έγινε μια μεγάλη εκδήλωση υπέρ των Παλαιστινίων του Χρίστου Αχνιώτη*
- Σελ. 21-24 *Συνέντευξη της Πλατφόρμας στον "Πολίτη" Ποια είναι και ποιες οι θέσεις της Πλατφόρμας Ε/Κ και Τ/Κ εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος»*
- Σελ. 24-27 *Το μήνυμα των κυπρίων Ζαμπατίστα: πολιτικές, οικονομικές» και κοινωνικές αναγνώσεις των τ/κ παλλαϊκού κινήματος, του Νίκου Τριμικλιιώτη*
- Σελ. 27-28 *Ο φίλος μας ο Σαμπρίν, της Κούλας Κολοκοτρώνη*
- Σελ. 30-32 *Ποιήματα*

Το τρέινο της αλλαγής περνά από μπροστά μας

με επιβάτες την πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας με στόχο την αλλαγή σε ότι αφορά τη σχέση τους με την Τουρκία, μια θέση οδυνηρής εξάρτησης με την ούτω καλούμενη μητέρα πατρίδα.

Πρέπει να συνεργαστούμε με τους Τουρκοκύπριους για τη συμφιλιωτική επίλυση του Κυπριακού προβλήματος και να ακούσουμε την κραυγή αγωνίας τους, και του Γενικού Γραμματέα της Τουρκοκυπριακής Συντεχνίας Δασκάλων Σενέρ Ερτζιλ που δηλώνει ότι πολλές φορές οι Τουρκοκύπριοι αισθάνονται ως το περιεχόμενο ενός σάντουιτς ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους και την Τουρκία.

Μέσα από μια σωστή στάση έναντι των Τουρκοκυπρίων μπορούμε να κάνουμε τον αγώνα των συμπατριωτών μας αγώνα όλων των Κυπρίων. Μπορούμε να δώσουμε στους αγώνες των Τουρκοκυπρίων Παγκύπριο συνενωτικό νόημα και να δηλώσουμε μαζί τους τη θέληση μας για δικονομική ομοσπονδιακή επανένωση του νησιού.

Μόνο μαζί μπορούμε να χαλάσουμε τη διχοτόμηση και να ξανακτίσουμε όσα καταστρέψαμε ξεχωριστά.

Η Πλατφόρμα σε συνάντηση με Ευρωβουλευτές Κοινή διαπίστωση πως η μόνη μας λύση είναι η λύση του Κυπριακού

Στις 2 Μαρτίου βρέθηκαν στην Κύπρο τέσσερις Ευρωβουλευτές της Ομάδας Επαφής για να συνομιλήσουν με την πολιτική ηγεσία και στις δυο πλευρές, σχετικά με την προοπτική του Κυπριακού και τις δυνατότητες του Ευρωκοινοβουλίου να συμβάλει στη διαδικασία. Ομως, όπως αποδείχτηκε από το πρόγραμμα συναντήσεών τους, μεγαλύτερη έμφαση έδωσαν σε επαφές και συνομιλίες με ΜΚΟ – ιδιαίτερα των Τουρκοκυπρίων. Η ημερομηνία εξάλλου δεν ήταν τυχαία. Παρακολούθησαν από κοντά τη μεγάλη διαδήλωση των Τουρκοκυπρίων, έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εκδήλωση συμπαραστάσης της Πλατφόρμας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων Εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος» στο τέρμα της Λήδρας την ίδια μέρα, και παρακάθισαν σε συσκέψεις με ηγετικά στελέχη του τουρκοκυπριακού συνδικαλιστικού κινήματος.

Μια από τις σημαντικές συσκέψεις έγινε το απόγευμα της 2ας Μαρτίου στα γραφεία της ΚΤΟΕΟΣ, με εκπροσώπους των τουρκοκυπριακών εκπαιδευτικών οργανώσεων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι σ' αυτήν κλήθηκε και συμμετείχε και το Ελληνοκυπριακό Τμήμα της Πλατφόρμας Εκπαιδευτικών το οποίο εκείνη την ώρα πραγματοποιούσε την εκδήλωση στη Λήδρας. Τριμελής αντιπροσωπεία μας συμμετείχε στην τρίωρη συνάντηση. Το γεγονός έδωσε τη δυνατότητα στην Πλατφόρμα Εκπαιδευτικών να

εμφανιστεί με ενισχυμένες τις ενιαίες θέσεις της, και ως ένα καλό παράδειγμα μιας δικαιοδικής οργάνωσης

Αυτό προκάλεσε το ιδιαίτερο ενδιαφέρον των Ευρωβουλευτών. Στο ζωντανό διάλογο που ακολούθησε μετά τις πρώτες τοποθετήσεις, έγινε φανερό ότι το κίνημα των Τουρκοκυπρίων μετρά πολύ σοβαρά για το μέλλον της Κύπρου στη σκέψη των Ευρωβουλευτών. Την ίδια στιγμή όμως αποκόμισαν και μια σαφή εικόνα για το σήμερα και το αύριο της Κύπρου: Μοναδική λύση σε όλα τα μικρά και μεγάλα προβλήματα και των δυο κοινοτήτων είναι η επίλυση του Κυπριακού. Κάθε πτυχή της συζήτησης κατέληγε εκεί. Οι Ευρωβουλευτές θέλησαν να δείξουν έμπρακτα την αγωνία τους για την κατάσταση και προσφέρθηκαν να βοηθήσουν τις δικαιοδικές δράσεις με τη φυσική τους παρουσία όταν κληθούν, αλλά και με ενέργειες στο ίδιο το Ευρωκοινοβούλιο. Η κατάληξη της σύσκεψης πάντως δεν ήταν καθόλου καθησυχαστική: Εκλείσε με τη διαπίστωση πως αυτή η περίοδος είναι καθοριστική για το αν θα καταλήξουμε σύντομα σε λύση ή όχι. Και ότι η κινητοποίηση των δυνάμεων των Τουρκοκυπρίων δε θα πρέπει να μείνει «ορφανή», ούτε στις Βρυξέλλες, αλλά ούτε και στην Ελληνοκυπριακή πλευρά.

**Πρωθείστε το “ΚΑΛΕΜΙ”
σε όλα τα σχολεία**

Για επικοινωνία: Έλενα ΧατζηΠέτρου, 99563128
tokalemi@spidernet.com.cy
μπλογκ: www.platformaenomenikypros.blogspot.com

*Να συγχρονίσουμε το βηματισμό μας
για τη λύση*

*Να να πάψει το Κυπριακό να είναι
φθηνό εμπόρευμα στο παζάρι των
πολιτικάντηδων*

Να πούμε « κανεί πιον, λύση τώρα»

*Να ζητήσουμε μαζί να φύγουν οι
στρατοί*

*Να σβήσουμε το διχαστικό παρελθόν
με κοινούς αγώνες για ένα κοινό
μέλλον. Μαζί μπορούμε να πούμε όχι
στη διχοτόμηση*

*Να οικοδομήσουμε την ομοσπονδία
της αλληλεγγύης και του
αλληλοσεβασμού στην επανενωμένη
Κύπρο*

*Μην περιμένετε τον ουρανό να στείλει
το κοινό μέτωπο Ελληνοκυπρίων και
Τουρκοκυπρίων.*

Ελάτε να βάλουμε το δικό μας λιθάρι

Πλατφόρμα Εκπαιδευτικών Ενωμένη Κύπρος - Ελληνοκυπριακό Τμήμα: Ναι στην Αλληλεγγύη με τους Αγώνες των Τουρκοκυπρίων – Εκδηλώσεις στο Τέρμα Λήδρας 12 του Φεβρουάριου και 2 του Μάρτη, 2011

Οι εξεγέρσεις στην τουρκοκυπριακή κοινότητα δεν συνέπεσαν ποτέ με μια ελληνοκυπριακή εξέγερση και αυτό έχει να κάνει με το γεγονός ότι η ελληνοκυπριακή κοινότητα δεν κατάφερε να ταυτίσει τα συμφέροντα της με όλο τον Κυπριακό πληθυσμό. Στις 28 του Γενάρη και στις 2 Μαρτίου το 2011, τα ελληνοκυπριακά μέσα μαζικής ενημέρωσης παρουσίασαν τις κινητοποιήσεις στο βορρά. Ελληνοκυπριακές όμως κινητοποιήσεις οι οποίες θα αποτελούσαν το άλλο μισό συμπλήρωμα των τουρκοκυπριακών δεν μπήκαν καθόλου στην ημερήσια διάταξη. Οι Ελληνοκύπριοι δεν μαζεύτηκαν για να βροντοφωνάξουν μαζί με τους Τουρκοκύπριους και να ζητήσουν άμεση λύση του Κυπριακού με δυο μαζικά, ταυτόχρονα συλλαλητήρια.

Αρχικά βρεθήκαμε μπροστά από ένα δίλημμα με δυο σκέλη: Το πρώτο ήταν ότι η δική μας εκδήλωση δε θα μπορούσε να ήταν πολυπληθής και το δεύτερο ήταν ο φόβος να μη στηρίζουμε τις κατηγορίες της Τουρκοκυπριακής δεξιάς και του Ερτογάν ότι δηλαδή οι Τουρκοκύπριοι που διαδηλώνουν είναι όργανα των Ελληνοκυπρίων.

Αποφασίσαμε παρ' όλα αυτά να δράσουμε. Το μικρό μέγεθος ήταν η αλήθεια μας στη συγκεκριμένη στιγμή και οι κατηγορίες εναντίον των Τουρκοκυπρίων συναδέλφων υπήρξαν και θα υπάρχουν ούτως ή άλλως. Εξάλλου για να ευλογήσουμε τα γένια μας, τις ίδιες κατηγορίες αντιμετωπίζουμε και μείς στην πλευρά μας.

Και στις δυο μεγάλες κινητοποιήσεις των Τουρκοκυπρίων οργανώσαμε συλλαλητήρια στο τέρμα Λήδρας με ομιλητές κύρια από τον εκπαιδευτικό χώρο και πολιτικούς οι οποίοι ασχολούνται με την επαναπροσέγγιση. Και οι δυο εκδηλώσεις ήταν του μεγέθους των εκδηλώσεων που γίνονται στην κοινότητά μας, δηλαδή μερικές εκατοντάδες άτομα, αυτό όμως που ξεχώριζε ήταν ότι γινόταν από οργάνωση μικρής ευρωστίας. Φάνηκε σαφώς και η απουσία μαζικών οργανώσεων οι οποίες νιώθουν ένα μούδιασμα ανακατεμένο με αμηχανία η οποία έχει να κάνει με την ιστορική αδράνεια της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας να χάνει κάθε τραίνο ευκαιρίας η οποία της παρουσιάζεται σε ότι αφορά τη λύση του Κυπριακού.

Στην πρώτη εκδήλωση, ο Τάκης Χατζηδημητρίου είπε ότι ήταν πολλά τα κινήματα που ξεκίνησαν από λίγους προτού μεγαλώσουν. Να ευχηθούμε ότι τα λόγια του θα βγουν αληθινά και να πούμε ότι αυτό που πρέπει να γίνει θα το κάνουμε έστω κι αν δεν έχουμε τα μεγέθη των Τουρκοκυπρίων συναγωνιστών μας οι οποίοι μάχονται για την Κυπριακή ανεξαρτησία και επανένωση της χώρας μας. Τέλος, καλούμε όλους τους Ελληνοκύπριους να αφουγκραστούν την κραυγή αγωνίας των Τουρκοκυπρίων και να κινητοποιηθούν δια μέσω των δικών τους οργανώσεων προς λύση του Κυπριακού. Η Πλατφόρμα Εκπαιδευτικών επίσης καλεί όλους τους εκπαιδευτικούς να κινητοποιηθούν στα σχολεία τους και να αλλάξουν την νοοτροπία που υπάρχει η οποία έχει μείνει στα πλαίσια ενός στείρου εθνικισμού. Και όπως μας είπε και ο συναγωνιστής Σενέρ Ερτζιλ, οι Τουρκοκύπριοι εκπαιδευτικοί ήταν συντηρητικοί και εθνικιστές μέχρι που αποφάσισαν να αλλάξουν τους εαυτούς τους και την πορεία των εκπαιδευτικών τους οργανώσεων.

“Μπορούμε να ζήσουμε μαζί...”

ΤΗΣ Μαρίας Μαυραδά

Η Πλατφόρμα των Ε/Κ και Τ/Κ εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος», από την ίδρυση της το 2004 στεγάζει την κοινή δράση εκπαιδευτικών από τις δύο κοινότητες για ειρηνική λύση στο κυπριακό πρόβλημα που εννοείται ως επανένωση του τόπου μας και του λαού μας.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των Τουρκοκυπρίων εκπαιδευτικών ΚΤΟΣ και ΚΤΟΕΟΣ ήταν πάντα μπροστά σ' αυτόν τον αγώνα με δικές τους κινητοποιήσεις καθώς και με εκδηλώσεις σε συνεργασία με τους Ελληνοκύπριους συναδέλφους τους. Ο αγώνας ήταν και πρέπει να παραμείνει κοινός για μια λύση που θα σέβεται τα δικαιώματα όλων των ανθρώπων που θα ζήσουν στην Κύπρο. Και υπάρχει μια τέτοια λύση, δεν είμαστε μια μοναδική περίπτωση στον κόσμο, λύση μπορεί να υπάρξει αν όλοι, ως ενεργοί πολίτες, με έναν κοινό αγώνα διατρανώσουμε τη θέλησή μας για ειρηνική συμβίωση, ένα νέο μέλλον χωρίς την αναβίωση του παρελθόντος, που έφερε τον τόπο μας στη σημερινή θέση να κινδυνεύει από μια μονιμοποίηση της διχοτόμησης και στο έδαφος, αλλά και στο μυαλό των ανθρώπων.

Το ελληνοκυπριακό τμήμα της Πλατφόρμας των ενωμένων εκπαιδευτικών αισθάνεται αυτή τη στιγμή έντονα την ανάγκη να εκφράσει την αλληλεγγύη και τη συμπαράστασή του στις εκπαιδευτικές συνδικαλιστικές οργανώσεις των Τουρκοκυπρίων, που, κάτω από αντίξοες συνθήκες προσπαθούν να περνούν στους μαθητές τους μηνύματα ειρήνης και αγάπης για την Κύπρο και διεκδικούν δικαίωμα ύπαρξης και έκφρασης.

Ταυτόχρονα όμως, χαιρετίζουμε τους αγώνες όλων των Τουρκοκυπρίων εργαζομένων, που το τελευταίο διάστημα με συνεχείς απεργίες, διαδηλώσεις και λαϊκές κινητοποιήσεις όπως

αυτή που πραγματοποιήθηκε στις 28 του Γενάρη στη Λευκωσία, αγωνίζονται να υπερασπίσουν τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα και να διατηρήσουν το βιοτικό τους επίπεδο, το οποίο απειλείται από τα μέτρα λιτότητας που επιχειρεί να εφαρμόσει η κυβέρνησή τους υπό την πίεση της Αγκυρας. Η αντίσταση των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας δε γίνεται μόνο για οικονομικά αιτήματα, αλλά πιστεύουμε ότι πίσω της κρύβει την αγωνία τους να διατηρήσουν την κυπριακή τους ταυτότητα που απειλείται από τη δημογραφική αλλαγή στη σύνθεση του πληθυσμού. Παλεύουν να μην αφομοιωθούν από τους μηχανισμούς ενός κατεστημένου που επιδιώκει να επιβάλλει τη θέλησή του, κάνουν έναν αγώνα επιβίωσης ως τουρκοκυπριακή κοινότητα, ως οργανικό τμήμα του κυπριακού λαού.

Οι σημερινές κινητοποιήσεις φέρνουν στη μνήμη μας τις αντίστοιχες του 2003. Τότε μείναμε απλοί θεατές στα γεγονότα, η δική μας πλευρά δεν αγάλιασε έμπρακτα τις λαϊκές κινητοποιήσεις, αφήνοντας έτσι μια ευκαιρία δημιουργίας δυναμικής για λύση να πάει χαμένη. Πιστεύουμε ότι η Ιστορία μας δίνει μια ακόμα ευκαιρία για να συντονίσουμε τη φωνή και τον αγώνα μας με τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας σ' έναν κοινό αγώνα για ένα κοινό μέλλον σε μια ελεύθερη πατρίδα, χωρίς στρατούς, μίσος και όπλα, σε μια χώρα χωρίς σύνορα και συρματοπλέγματα, μια χώρα σύγχρονη, ευρωπαϊκή, ευημερούσα για όλους τους πολίτες της. Μπορούμε να ζήσουμε μαζί, αυτό πρέπει να είναι το μήνυμά μας προς τις οποιοσδήποτε δυνάμεις που απεργάζονται διχοτομικές λύσεις για την Κύπρο. Τα χρονικά όρια στενεύουν. Είναι η ώρα για να αντιμετωπίσουμε την πραγματικότητα και να πάρουμε τις αποφάσεις μας. Αν θέλουμε να οικοδομήσουμε ένα κοινό μέλλον σ' αυτό τον νησί, είναι η ώρα των αποφάσεων και της ευθύνης. Η Πλατφόρμα των εκπαιδευτικών δείχνει το δρόμο για τη δημιουργία ενός κοινού μετώπου δράσης για μια Κύπρο απελευθερωμένη από τα δεσμά ενός βαρστανιστικού παρελθόντος, μια χώρα ενωμένη και ειρηνική.

“...συγγνώμη, συγχώρεση και ενσυναίσθηση”

ΤΟΥ Γιώργου Παχύ

Οι Τ/Κ συμπατριώτες μας δείχνουν με τες εκδηλώσεις τους τώρα όπως και πριν μερικά χρόνια ότι θέλουν να είναι αφέντες του εαυτού τους χωρίς την κηδεμονία της Τουρκίας.

Αποδεικνύουν ότι η «ειρηνευτική επιχειρήση» της Τουρκίας στην Κύπρο το 1974 δεν είχε σκοπό όπως ελέγετο

να προστατέψει τους Τ/Κ αλλά να εξυπηρετήσει τα δικά της συμφέροντα και επιδιώξεις. Το βόρειο μέρος της πατρίδας μας γεμίζει συνεχώς με έποικους. Τα δημογραφικά δεδομένα συνεχώς αλλάζουν σε βάρος των Τ/Κ συμπατριωτών μας. Είναι καιρός να αντιληφθούμε όλοι μας ότι η μητέρα πατρίδα όλων μας είναι η Κύπρος. Είμαστε Έλληνες, είναι Τούρκοι έχουμε και έχουν τις ιδιαιτερότητες και διαφορετικότητες μας, αλλά είμαστε και Κύπριοι. Στο κάτω κάτω, ο καθένας μπορεί να νιώθει ότι θέλει, φτάνει η ταυτότητα του να είναι δημοκρατική και να μην αποκλείει τους άλλους. Πρέπει εμείς οι Ε/Κ να αντιληφθούμε επιτέλους και να συμπαρασταθούμε στον αγώνα των συμπατριωτών μας Τ/Κ.

Είναι καιρός η συνεργασία να γίνει βίωμα μας σε όλα τα επίπεδα επιχειρηματικά, κουλτούρας, πολιτισμού, κοινωνικά θέματα, προβλήματα και επιδιώξεις.

Η Κύπρος είναι αρκετά μεγάλη για να μας χωρέσει όλους και πολύ μικρή για να μοιραστεί στα δύο.

Το μέλλον όλων μας Ε/Κ και Τ/Κ, ελληνόφωνων και τουρκόφωνων είναι εδώ σε αυτή τη χώρα. Όχι σε άλλες πατρίδες.

Ο σωβινισμός και ο εθνικισμός δεν έχουν θέση σε αυτό τον τόπο. Ας το αντιληφθούν αυτό κάποιιοι και στις 2 πλευρές. Ιδιαίτερα στην Ε/Κ πλευρά όπου είδαμε περισσότερα φαινόμενα ρατσιστικής βίας με ανοχή και υποκίνηση κάποιων επώνυμων. Τα λάθη που μας χώρισαν εδώ και 37 χρόνια ας μην γίνουν λόγος να διατηρήσουμε αυτόν τον χωρισμό και στο μέλλον.

Ας τα κρατήσουμε μόνο για την ιστορία και για παραδείγματα προς αποφυγή, για όλους εμάς που θέλουμε μια Κύπρο επανενωμένη, όπου ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα ζουν ειρηνικά, αδελφομένοι. Η Κύπρος μας μπορεί να γίνει το νησί της αγάπης και του ονείρου φτάνει να το παλέψουμε και να αντισταθούμε σε αυτούς που καλλιεργούν τη διχόνοια και την έχθρα.

Το μέλλον του τόπου πρέπει και οφείλει να είναι ειρηνικό σε ένα πνεύμα συνεργασίας και αλληλοκατανόησης. Ας βάλουμε στο λεξιλόγιο μας 3 ακόμα λέξεις, **συγγνώμη, συγχώρεση και ενσυναίσθηση.**

Sevgili yurttaşlar,
Kıbrıs hepimizi barındırmak için yeterince büyük ama iki parçaya bölünmesi için çok küçük.

Teşekkürler
Euχαριστώ

“...διεύρυνση και μαζική συμμετοχή σε αυτή τη φάση του κοινού μας αγώνα...”

ΤΟΥ Χρίστου Χρίστου

Η Πλατφόρμα Ε/Κ και Τ/Κ Εκπαιδευτικών (τμήμα Λάρνακας), χαιρετίζει την πρωινή εκδήλωση διαμαρτυρίας των Αγωνιστών συναδέλφων στο βορρά.

Η παρουσία μας εδώ είναι η έμπρακτη μορφή συμπαράστασης στον κοινό αγώνα για την επανένωση του νησιού.

Ο κοινός αγώνας, όπως φάνηκε όταν αυτός γινόταν για επιμέρους ζητήματα όπως η διάνοιξη οδοφραγμάτων, απέδειξε ότι, όταν διεξάγεται από κοινού με μαζικούς φορείς, φέρνει αποτελέσματα. Αυτό που επιβάλλεται τώρα είναι η διεύρυνση και η μαζική συμμετοχή σε αυτή τη φάση του κοινού μας αγώνα, που κοινό στόχο έχει τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία.

Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να αφηθούν οι οι Τ/Κ να σηκώσουν μόνοι το βάρος του αγώνα όπως συνέβη το 2004 και πριν.

Αυτό το ιστορικό λάθος από τη δική μας πλευρά δεν πρέπει να επαναληφθεί.

Η παρουσία μας εδώ λοιπόν, σηματοδοτεί αυτή την πραγματικότητα και συνάμα καθορίζει την πρόθεσή μας να πορευτούμε μαζί με τους αγωνιστές συναδέλφους του βορρά.

Η δύναμη του δικαιοδικού κινήματος και η υλοποίηση στόχων που τέθηκαν δείχνουν ποιο δρόμο πρέπει να ακολουθήσουμε. Τον ίδιο δρόμο μας δείχνει και η αποφασιστικότητα των συναδέλφων Τ/Κ.

Καλούμε λοιπόν όλους τους εκπαιδευτικούς, τουλάχιστον όσους τρέφουν αγάπη για την Κύπρο, να ορθώσουν το ανάστημά τους και να δράσουν με αποφασιστικότητα στα πλαίσια του αγώνα για επανένωση.

Καλούμε τους συναδέλφους, ιδιαίτερα στη Λάρνακα, που τελευταία στοχοποιήθηκε από τους θιασώτες της μη λύσης και του μόνιμου διαχωρισμού και από τις δυνάμεις που προωθούν το ρατσισμό και τον εθνικισμό, να αντιπαλέψουν αυτή την τάση, έτσι ώστε να δημιουργηθούν καλύτερες συνθήκες που να ευνοούν την πορεία προς τη λύση της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας.

Καλούμε τους εκπαιδευτικούς, όπου κι αν βρίσκονται, να πιέζουν τις ηγεσίες για λύση μέσα στο 2011. Να συμβάλουμε αποφασιστικά στη λείανση του εδάφους για λύση μέσα από την προσέγγιση και την καθημερινή επαφή.

Η άσχημη οικονομική κατάσταση στο βορρά και η οικονομική κρίση στο νότο θα βρουν τη μόνιμη τους λύση μέσα στις συνθήκες που θα φέρει η λύση και η επανένωση του νησιού. Αυτό πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους.

Χρίστος Χρίστου
Πλατφόρμα Ε/κ και Τ/κ Εκπαιδευτικών (τμήμα Λάρνακας)

“Κοινός μαζικός αγώνας...”

ΤΟΥ Γιώργου Χαραλάμπους

Η κοινωνικό-πολιτική ευκαιρία που παρουσιάζεται λόγω των μαζικών κινητοποιήσεων στην άλλη πλευρά, θα έλεγε κάποιος ότι είναι αρκετή από μόνη της για να μας προσηλώσει στην ανάγκη συμπαράταξης με τους Τ/κ και για να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για κοινό μέτωπο δράσης, μέχρι την επανένωση. Από τη μια δεν πτοούμαστε που ακόμα είμαστε λίγοι που βγαίνουμε στους δρόμους. Παρά το συλλαλητήριο της 28ης Ιανουαρίου και το σημερινό, υπάρχουν ακόμα πολλά εμπόδια μπροστά μας στον αγώνα για τη λύση, τα οποία πρέπει να μας προβληματίσουν και να μας ευαισθητοποιήσουν ακόμα περισσότερο. Εμπόδια που συμβάλουν στην αναπαραγωγή αδιαφορίας και διστακτικότητας ανάμεσα σε Ε/κ και που διασπούν το επαναπροσεγγιστικό κίνημα.

Στην ε/κ πλευρά επικρατεί η εκλογίκευση του παρόντος στάτους κβο από μερίδα των ΜΜΕ και διάφορων κοινωνικών και πολιτικών παραγόντων, που ενώ δεν εκφράζουν τη λαϊκή βούληση, έχουν στη διάθεση τους υλικούς και χρηματικούς πόρους για να προπαγανδίζουν, εμμέσως πλην σαφώς, εναντίον της λύσης. Αποτέλεσμα αυτού είναι και η θλιβερή μετατόπιση της προσοχής από το όραμα της επανένωσης στις μικρότητες της Τουρκικής διπλωματίας. Ετσι προστέθηκε και το επιχείρημα ότι οι Ε/κ υποκινούν τάχα τους Τ/κ διαδηλωτές. Κάτι που όχι μόνο δεν καθρεφτίζεται στην πραγματικότητα. Κάτι που όχι μόνο διαψεύδεται από τις εσωτερικές τριβές που υπάρχουν εντός της Πλατφόρμας των Τ/κ Συνδικαλιστών, κάτι που όχι μόνο υποβαθμίζει την αγωνιστικότητα των Τ/κ και την ιστορική σημασία της δράσης τους, αλλά και κάτι πάνω στο οποίο βυζαίνουν όσοι ακόμα ασπάζονται το φαντασιακό του διαχωρισμού μεταξύ Τ/κ και Ε/κ.

Άλλοι διατυμπανίζουν ότι είναι η τσέπη των Τ/κ που τους οδήγησε στους δρόμους και όχι η έγνοια τους για μια κοινή πατρίδα μαζί μας. Και το χρησιμοποιούν αυτό για να δικαιολογήσουν την απάθειά τους απέναντι στις εξελίξεις. Σίγουρα, υπάρχει και έντονη οικονομική διάσταση στον κοινωνικό αναβρασμό. Όμως οι δηλώσεις των Τ/κ συνδικαλιστών ηγετών, τα πανό, η μαζικότητα των κινητοποιήσεων στην άλλη πλευρά είναι ξεκάθαρη. Όπως είναι ξεκάθαρη και η στήριξη της Πλατφόρμας των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων των Τ/κ για την άμεση λύση του Κυπριακού στη βάση των

αποφάσεων του ΟΗΕ. Το μήνυμα που πλανάται σήμερα πάνω από την Τ/κ κοινότητα είναι κατ' εξοχήν πολιτικό και απευθύνεται τόσο προς την Τουρκία όσο και προς την Ε/κ κοινότητα. Οτι ένας νέος συλλογικός βίος μπορεί να ανοιχτεί μπροστά μας, ποιοτικά ανώτερος από τώρα και ασυμβίβαστος με τη λογική της καθυπόταξης στα συμφέροντα των εθνικιστών και της κατοχικής δύναμης της Τουρκίας. Το να παραβλέπεται ότι η παρούσα κατάσταση μπορεί να επιλυθεί με οποιοδήποτε άλλο τρόπο εκτός από τη λύση, θα αποτελούσε στρέβλωση της πολυτάραχης ιστορίας της Κύπρου και προσβολή για όσους αγωνίστηκαν για να την δουν επανενωμένη.

Η σημερινή εκδήλωση αγαπητοί φίλοι έχει διπλό σκοπό. Πρώτα απ' όλα να στείλει μήνυμα αλληλεγγύης στους Τ/κ, υπέρ του αδιαμφισβήτητου δικαιώματός τους για ύπαρξη και διαχείριση της δικής του τύχης. Υπέρ της αντίστασής τους απέναντι στις κατοχικές επιβολές της Τουρκικής κυβέρνησης που σήμερα (ίσως περισσότερο από πριν) φαίνεται ότι πλήττουν τόσο εκείνους όσο και εμάς. Υπέρ του ρόλου που δικαιούνται να έχουν στη χάραξη της πορείας αυτού του τόπου. Ταυτόχρονα, η σημερινή εκδήλωση αποτελεί και επιμονή (έστω εκ μέρους αυτών των λίγων που βρίσκονται εδώ) στην προσπάθεια απεγκλωβισμού από την προπαγάνδα που εμποδίζει τις προσπάθειες για λύση διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας, και που δεν επιτρέπει ακόμα σε πολλούς Ε/κ να δουν ότι υπάρχει φως στο τέλος του τούνελ.

Ο κοινός μαζικός αγώνας για διαμόρφωση συνείδησης υπέρ της λύσης, διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας, υπέρ του δικαιώματος όλων των Κυπρίων να ζήσουν μαζί και να αποβάλουν τα πλασματικά, διαιρετικά στοιχεία που τους κρατούν χωρισμένους, πρέπει επιτέλους να πάρει σάρκα και οστά.

Συμπαράσταση προς τους Τουρκοκυπρίους

ΤΟΥ Χρυσόστομου Περικλέους

Φίλες και φίλοι,

Από μέρους του δικοινοτικού φόρουμ «Κύπρος: Ακαδημαϊκός Διάλογος», μεταφέρω θερμό χαιρετισμό συμπαράστασης στον αγώνα των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας.

Βλέπουμε σε αυτό τον αγώνα την άρνηση των Τουρκοκυπρίων να υποταχθούν σε αυταρχικές συμπεριφορές που εκπορεύονται από την Αγκυρα, την άρνηση υποταγής σε αυταρχικές αποφάσεις για επίλυση προβλημάτων που άπτονται της καθημερινής τους ζωής, χωρίς καν να ερωτώνται αυτοί που άμεσα τους αφορούν, την αγωνιώδη κραυγή των Τουρκοκυπρίων έναντι του ενδεχομένου να πάψει η κοινότητά τους να υπάρχει ως αυτόνομη ιστορική και πολιτισμική οντότητα. Στον αγώνα των Τουρκοκυπρίων βλέπουμε ακόμα την άρνησή τους να θυσιάσουν την προοπτική μιας επανενωμένης Κύπρου σε αναχρονιστικές ψυχροπολεμικές αντιλήψεις για στρατηγικά συμφέροντα της Τουρκίας.

8

Και είναι το λιγότερο άτοπο αν όχι προκλητικό, σε μια περίοδο που η Τουρκία του Ταγίπ Ερντογάν προσπαθεί να εξορθολογίσει την εξωτερική της πολιτική εστιάζοντας στη σταθερότητα και στη λογική θετικού αθροίσματος που οδηγεί στα «μηδενικά προβλήματα» με τους γειτονικούς λαούς, ο ίδιος ο Τούρκος Πρωθυπουργός να παλινδρομεί σε λογικές της ψυχροπολεμικής περιόδου και του αυταρχικού στρατογραφειοκρατικού κατεστημένου σε σχέση με την Κύπρο και το Κυπριακό, και ειδικά σε σχέση με τους Τουρκοκυπρίους.

Αν υπάρχουν προβλήματα ή και στρεβλώσεις στην τουρκοκυπριακή οικονομία, όπως κατά γενική ομολογία υπάρχουν και στη δική μας, αυτές δεν θα διορθωθούν με ντιρεκτίβες από την Αγκυρα που δίνουν την αίσθηση πως αντιμετωπίζουν την κατεχόμενη Κύπρο ως τουρκική επαρχία.

Εμείς εκτιμούμε πως μόνο με την επανένωση της Κύπρου, στα πλαίσια μιας κοινά αποδεκτής ομοσπονδιακής λύσης, θα αντιμετωπιστούν με επιτυχία και αυτά τα προβλήματα και άλλα που συνδέονται με τη συνέχιση της κατοχής και της διαίρεσης της πατρίδας μας.

Εκτιμούμε πως μόνο με τη λύση θα ξεφύγομε από τη μιζέρια που δέρνει και Τουρκοκύπριους και Ελληνοκύπριους, μόνο με τη λύση θα ανανεώσομε και την πολιτική μας ζωή, μόνο με τη λύση θα ελευθερωθούμε όλοι από τις αγκυλώσεις ενός συγκρουσιακού παρελθόντος, μετατρέποντας την Κύπρο σε χώρο συνάντησης αντί σύγκρουσης των πολιτισμών, μόνο με τη λύση θα κάνομε πράξη τη συμφιλίωση. Μια συμφιλίωση που πρέπει να υπερβαίνει τα όρια Ελληνοκυπρίων-Τουρκοκυπρίων και να εκτείνεται ως την Τουρκία και την Ελλάδα. Μια συμφιλίωση που να καθιστά το τρίγωνο Τουρκία-Ελλάδα-Κύπρος χώρο ειρήνης, σταθερότητας, και συνεργασίας.

Φίλες και φίλοι, Αυτό το όραμα δεν είναι άπιαστο όνειρο. Είναι ορατή πλέον, ψηλαφητή θα 'λεγα, πραγματικότητα, που αντανακλά την ιστορική συγκυρία, τη συγκυρία

του 2004 που δεν έχει εκπνεύσει ακόμα. Κι είναι καιρός να δούμε με καθαρή όραση αυτή την πραγματικότητα, προσπερνώντας δημόσιες δηλώσεις που απευθύνονται σε πολλαπλά ακροατήρια και εξυπηρετούν πολλαπλούς, εν πολλοίς εσωτερικούς, πολιτικούς στόχους.

Μια αξιόπιστη εκτίμηση αναφορικά με την προοπτική της λύσης πρέπει να εδράζεται

πρώτον σε μια επιστημονική ορθολογική ανάλυση των συμφερόντων που η λύση εξυπηρετεί, και, δεύτερον, σε μια εξίσου ορθολογική ανάλυση των δυνάμεων που κινούν την ιστορία στις εμπλεκόμενες χώρες.

Αναφορικά με τα συμφέροντα, είναι συντριπτικά τα δεδομένα που δείχνουν σύγκλιση συμφερόντων όλων των δρώντων προς την κατεύθυνση λύσης. Δείτε, επί του προκειμένου, πώς τα κοινά συμφέροντα συνεργούν στον τερματισμό της «αιώνιας έχθρας» ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία.

Ακόμα και το φυσικό αέριο, το οποίο εκ πρώτης όψης ανακαλεί συγκρουσιακά αντανακλαστικά, μια πραγματιστική προσέγγιση θα μπορούσε να το αναδείξει σε καταλυτικό παράγοντα σύγκλισης προς τη λύση.

Χωρίς λύση ούτε εμείς μπορούμε να το εκμεταλλευθούμε, ούτε οι Τουρκοκύπριοι να έχουν οποιοδήποτε όφελος, κι ούτε μπορεί η Τουρκία, με έκνομες ενέργειες, να το οικειοποιηθεί.

Με τη λύση, θα ωφεληθούμε και Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι και η Τουρκία και η Ελλάδα,

γιατί η εξαγωγή προς την Ευρώπη θα γίνεται με αγωγούς που θα διέρχονται από την Κύπρο, την Τουρκία, και την Ελλάδα,

πέρα από το γεγονός ότι το φυσικό αέριο μπορεί να χρηματοδοτήσει σε κάποιο βαθμό και την εφαρμογή της λύσης.

Αναφορικά με τις δυνάμεις που κινούν την ιστορία στην Τουρκία, η οποία, με τη στρατιωτική κατοχή της βόρειας Κύπρου, έχει ρόλο κλειδί στην επίλυση του Κυπριακού,

δεν μπορεί κανείς να αγνοήσει τη δυναμική παρουσία της τουρκικής κοινωνίας στα πολιτικά δρώμενα, μιας ανερχόμενης αστικής επιχειρηματικής τάξης, μιας διαρκώς ενισχυόμενης κοινωνίας των πολιτών και μιας τάξης διανοουμένων και δεξαμενών σκέψης που κατατείνουν προς μια δημοκρατική κοινωνική συναίνεση, ενός πλουραλιστικού κι ακηδεμόνευτου τύπου που

αρνείται να αποδεχθεί επιστροφή στον αυταρχισμό, που, στη συντριπτική του πλειοψηφία, στηρίζει την πορεία εκδημοκρατισμού, που δεν διστάζει να καυτηριάζει κάθε σύμπτωμα αυταρχισμού από το βαθύ κράτος ή και από το κυβερνών κόμμα, όπως δεν δίστασε πρόσφατα να βγει ξεκάθαρα εναντίον της έκρηξης αυταρχισμού του Ερντογάν.

Με αυτές τις κοινωνικές δυνάμεις θα πρέπει Τουρκοκύπριοι κι Ελληνοκύπριοι να βρούμε διαύλους επικοινωνίας, να αποκαταστήσουμε επαφή εστιάζοντας στα σημεία της σύγκλισης. Και υπάρχουν πολλές συγκλίσεις, τόσο στο οικονομικό και το πολιτικό όσο και στο πολιτισμικό πεδίο.

Μέσα από μια τέτοια προσέγγιση, που θα επιστρατεύει τη διπλωματία των πολιτών, θα ωθήσουμε τα πράγματα σε βαθμό που να σπρώξουν και την επίσημη διπλωματία προς την κατεύθυνση της λύσης.

Για το πω αλλιώς, φίλες και φίλοι,

δεν πιστεύω πως θα φτάσουμε ποτέ σε λύση με τη συγκρουσιακή αντιπαράθεση και σε ανοικτή αντιπαλότητα με την Τουρκία, ή με τις περί δικαίου δημηγορίες για εσωτερική κατανάλωση, ή με νομικές προσφυγές σε διεθνή ένδικα μέσα, που κι αυτές κατάντησαν μπούμερανγκ.

Θα φτάσουμε σε λύση με τη συνεννόηση με την Τουρκία και τη συμφιλίωση με τη γεωγραφία μας.

Οχι ασφαλώς με την υποταγή στην κυρίαρχη δύναμη της περιοχής,

αλλά με μια ισότιμη συνεργασία που θα εδράζεται στο κοινό όφελος, και θα διασφαλίζει και εμάς και τους Τουρκοκυπρίους, καθώς και τις άλλες μικρότερες κοινότητες, ως αυτόνομες ιστορικές και πολιτισμικές ταυτότητες.

Το ευρωπαϊκό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί η Κύπρος, και προς το οποίο κινείται η Τουρκία, παρέχει όλα τα εχέγγυα για μια τέτοια διασφάλιση.

Φτάνει να το εμπιστευθούμε πρώτα εμείς και να το αξιοποιήσουμε, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για ένα ενεργό και ουσιαστικό ρόλο της ΕΕ στην ειρηνευτική διαδικασία

υπερβαίνοντας τα περί «κυπριακής ιδιοκτησίας» σύνδρομα,

επιτρέποντας τη μεσολάβηση σε κατά τεκμήριο έντιμους μεσολαβητές, όπως τα ΗΕ και η ΕΕ,

και συνειδητοποιώντας επιτέλους πως τα χρονικά περιθώρια δεν είναι ανεξάντλητα ούτε για τους Τουρκοκυπρίους ούτε για μας.

Πρόγραμμα «Περίπατοι για την Ειρήνη»

Η Πλατφόρμα Τ/κυπρίων και Ε/κυπρίων Εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος» (Ε/κυπριακό τμήμα), σε συνεργασία με το Ερευνητικό Ινστιτούτο POST (POST RI), πραγματοποίησε το Πρόγραμμα «Περίπατοι για την Ειρήνη». Ως μέρος του συγκεκριμένου προγράμματος πραγματοποιήθηκαν δύο ιστορικοί περίπατοι (στη Λευκωσία και στην Αμμόχωστο) και μια Δημόσια Εκπαιδευτική Συζήτηση και Εργαστήρι Εκπαίδευσης για την Ειρήνη.

1. «Σκιαγραφώντας την Πολυπολιτισμικότητα στην Κύπρο: Ένας Ιστορικός Περίπατος της Λευκωσίας».

Ο πρώτος περίπατος πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 15 Ιανουαρίου 2011 και περιελάμβανε επισκέψεις σε σημαντικά ιστορικά μνημεία της Λευκωσίας, τόσο στη βόρεια όσο και στη νότια πλευρά της πόλης. Οι έμπειροι ξεναγοί μάς ανέδειξαν πολλές λεπτομέρειες που διέφευγαν μέχρι τώρα της προσοχής μας, καθώς περπατούσαμε δίπλα από αυτές τις τοποθεσίες. Δόθηκε έτσι η ευκαιρία στους/στις συμμετέχοντες/ουσες να γνωρίσουν στοιχεία που συνθέτουν τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της Λευκωσίας.

2. «Σκιαγραφώντας την Πολυπολιτισμικότητα στην Κύπρο: Ταξίδι στην ιστορία της Αμμοχώστου».

Ο περίπατος αυτός, που πραγματοποιήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 2011, είχε ως στόχο να αποτελέσει για όλους κι όλες ένα ιστορικό και πολιτιστικό ταξίδι στην Αμμόχωστο, εστιάζοντας στα πολυπολιτισμικά στοιχεία αυτής της ξεχωριστής πόλης. Οι ιστορίες που ακούσαμε και οι εμπειρίες που βιώσαμε, ζωντάνεψαν τα φημισμένα αξιοθέατα της Αμμοχώστου και μας επέτρεψαν να ταξιδέψουμε στο χρόνο!

3. «Τα Δύο Μουσεία Εθνικού Αγώνα της Μοιρασμένης Λευκωσίας: Αφηγήσεις της Εθνικής Ιστορίας» και Εργαστήρι Εκπαίδευσης για την Ειρήνη.

Μετά την επιτυχή διοργάνωση των δύο περιπάτων, οι οποίοι κατά κύριο λόγο επικεντρώθηκαν στην πολυπολιτισμικότητα της Κύπρου, αυτή η δημόσια συζήτηση ασχολήθηκε με τα πιο ευαίσθητα θέματα της διδασκαλίας της Ιστορίας στην Κύπρο. Περιελάμβανε μια παρουσίαση από το Δρ. Γιάννη Παπαδάκη που εστιαζόταν στα Μουσεία Αγώνος και στις δύο πλευρές της Λευκωσίας. Η δουλειά του προαναφερθέντος σε αυτό το πεδίο είναι ευρέως αναγνωρισμένη και ο ίδιος συντόνισε συζήτηση για το θέμα. Ακολούθησαν μια σειρά από δραστηριότητες για την Εκπαίδευση για την Ειρήνη, από τους/τις συντονιστές/τριες της Πλατφόρμας και του POST RI.

Προτεραιότητα για συμμετοχή στο πρόγραμμα δόθηκε σε εκπαιδευτικούς και των δύο κοινοτήτων, αφού πιστεύουμε πως αυτοί είναι οι φορείς της αλλαγής στην οποία ελπίζουμε και οι πρωτεργάτες και πρωτεργάτριες για την οικοδόμηση ενός «σχολείου της επανένωσης».

Το πρόγραμμα «Περίπατοι για την Ειρήνη»/“Tours for Peace” χρηματοδοτήθηκε από την UNDP-ACT/ USAID μέσω του προγράμματος “ENGAGE”, το οποίο πραγματοποιείται από το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ και το Management Centre.

Για μια Λευκωσία χωρίς στρατούς και οδοφράγματα

Η αποστρατικοποίηση της Λευκωσίας είναι ένα αίτημα με δικοινοτικό χαρακτήρα που μπορεί να συσπειρώσει Τουρκοκύπριους και Ελληνοκύπριους της Λευκωσίας σε μια επιδίωξη που τείνει να υλοποιήσει το κοινό δικοινοτικό μέτωπο αγώνα για την επανένωση της χώρας μας και την ειρήνη.

Το συγκεκριμένο αίτημα φαίνεται μάλιστα ότι συσπειρώνει αρκετούς νέους ανθρώπους από τις δύο πλευρές που μπορούν να επιθυμούν και να οραματίζονται μια πόλη χωρίς συρματοπλέγματα και χωρίς όπλα, όπως δηλαδή τη Λευκωσία που δεν πρόλαβαν να γνωρίσουν.

Με αίτημα λοιπόν την αποστρατικοποίηση της Λευκωσίας και της χώρας συνολικά και τη λύση του Κυπριακού διοργανώθηκαν μια πορεία από Τουρκοκύπριους και μια από Ελληνοκύπριους την ίδια ώρα και συνέκλιναν σε φυλάκιο της πράσινης γραμμής. Στην ελληνοκυπριακή πλευρά την διοργάνωση ανέλαβε η «Κίνηση για μια Λευκωσία χωρίς στρατούς και οδοφράγματα». Η Πλατφόρμα των Εκπαιδευτικών στήριξε και συμμετείχε στην εκδήλωση που έγινε το Σάββατο 19 του Φλεβάρη.

**Πρωθείστε το “ΚΑΛΕΜΙ”
σε όλα τα σχολεία**

Εκδήλωση Πλατφόρμας Εκπαιδευτικών την 1η του χρόνου

Όπως κάθε πρώτη του χρόνου, έτσι και φέτος, η Πλατφόρμα Εκπαιδευτικών Ενωμένη Κύπρος οργάνωσε δικοινοτική εκδήλωση έξω από το Μπουγιούκ Χαν για το κόψιμο της βασιλόπιτας. Στη συμβολική εκδήλωση, εκπαιδευτικοί της Πλατφόρμας και από τις δυο κοινότητες έθεσαν εκ νέου τους στόχους τους για επανένωση της Κύπρου και έδωσαν οι μεν στους δε την αμέριστη συμπαράστασή τους για τους μελλοντικούς τους αγώνες οι οποίοι είναι σαφέστατα κοινοί, αφού αυτό που γίνεται στη μια κοινότητα είναι συνδεδεμένο με τις εξελίξεις στην άλλη. Ξεκαθαρίστηκε γι' ακόμα μια φορά ότι οι αγώνες των μεν αποτελούν προέκταση των αγώνων των δε.

Η Δικοινοτική Πρωτοβουλία Ειρήνης Ενωμένη Κύπρος διοργάνωσε Συζήτηση για την παγκόσμια κρίση, τα κοινωνικά κινήματα και τις πρόσφατες εξεγέρσεις στον αραβικό κόσμο. Η εκδήλωση έγινε την Παρασκευή 4 Μαρτίου 2011, στο Ινστιτούτο Γκαίτε στην Λευκωσία

Ομιλητές οι :

-Σενέρ Elcil, Γενικός Γραμματέας ΚΤΟΣ συνδικαλιστική οργάνωση Δασκάλων

- Νίκος Γρηγορίου, Υπεύθυνος Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, ΠΕΟ
- Niyazi Kizilyürek, Καθηγητής Πανεπιστημίου Κύπρου
- Νίκος Τριμικλινώτης, Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστήμιο Λευκωσίας / PRIO Cyprus Centre
- Αρης Σήτας, Καθηγητής Πανεπιστημίου Κέιπ Τάουν
- Immanuel Wallerstein, Senior Research Scholar, Πανεπιστήμιο Yale

Συντόνιζε η Δρ. Umut Bozkurt

Σταχυολογούμε εδώ κάποια σημαντικά σημεία από τις ομιλίες μερικών ομιλητών, που δίνουν το στίγμα των εξελίξεων στην περιοχή και απαντούν σε κάποια ερωτήματα στην Ε/κ πλευρά για τις κινητοποιήσεις των Τ/Κ.

Ο Σενέρ Ελτζιλ τόνισε για μια ακόμη φορά σε δημόσια ομιλία του, ότι ο ξεσηκωμός των Τ/Κ δεν έχει αποκλειστική αιτία το οικονομικό, αλλά ότι οι διαμαρτυρίες έχουν βαθύτερα αίτια, όπως την αντιμετώπιση της Βόρειας Κύπρου ως αποικίας από την Τουρκία, την ύπαρξη της Τ/κ κοινότητας σαν τέτοιας και την ανάγκη για σύντομη λύση. Ανέφερε ότι συγκριτικά η οικονομική βοήθεια της Τουρκίας είναι πολύ πιο μικρή σε σχέση με την οικονομική εκκρή από την Β. Κύπρο προς την Τουρκία.

Ο Αρης Σήτας ερμηνεύοντας την στάση των Ε/Κ απέναντι στην Τ/κ κοινότητα μίλησε για την διαχρονική υποτίμηση της άλλης πλευράς, των αιτημάτων και αναγκών των Τ/Κ. Αναφέρθηκε στην αλαζονεία της Ε/κ κοινότητας σε κάποιες χρονικές περιόδους ακόμη και της ίδιας της ύπαρξης των Τ/Κ

Αυτή η υποτίμηση και η αλαζονική συμπεριφορά των Ε/Κ ,

διαχρονικά αναδεικνύει με ρατσιστικούς όρους την επίδειξη πολιτικής, οικονομικής δύναμης .Ωστόσο αναφερόμενος στις κινητοποιήσεις των Τ/Κ αλλά και στις εξεγέρσεις στην Μ. Ανατολή είτε ότι στέλνουν το συμβολικό μήνυμα στον υπόλοιπο κόσμο και στους άλλους ότι η παρούσα κατάσταση δεν είναι βιώσιμη . στην σημερινή φάση είναι αναγκαίο και θα ήταν χρήσιμο να βλέπαμε απλούς ανθρώπους και από τις δυο κοινότητες να συνομιλούν και να συνδιαλέγονται, να βρεθούν τρόποι επικοινωνίας ανεξάρτητα από τις διαπραγματεύσεις που διεξάγονται. Τόνισε δε την ανάγκη μιας άλλης αφήγησης πέρα απ' αυτή που μαθαίνουμε στα σχολεία

Συνεχίζοντας ο Niyazi Kizilyürek μίλησε για την αποδοχή της Τ/Κ ταυτότητας και της ύπαρξης των Τ/Κ από τους Ε/Κ ,αλλά και των ομοιοτήτων και των διαφορών. Τόνισε την ανάγκη για ανάδειξη της ταυτότητας των Κυπρίων όχι μέσα από τον εθνικό- πολιτιστικό φακό αλλά από την κοινή ιδιότητα του πολίτη ενός ομοσπονδιακού κράτους και την ανάδειξη ενός νέου συνταγματικού πατριωτισμού σ' αντιπαράθεση με ένα κυπροκεντρικό εθνικισμό. Ενα κοινό συνταγματικό πατριωτισμό που θα βασίζεται στην ελεύθερη βούληση και την αξιοπρέπεια.

Λεχθήκαν και αλλά σημαντικά, αλλά αυτό που φάνηκε και από τις επισημάνσεις των υπόλοιπων ομιλητών , με τα λόγια του Immanuel Wallerstein, είναι ότι οι εξελίξεις στον τόπο μας θα καθοριστούν σε μεγάλο βαθμό και από την ίδια την δράση των Κυπρίων. Αυτό που διαφάνηκε σαν προοπτική όπως επισήμανε με αισιόδοξο τόνο ο Νίκος Τριμικλινώτης είναι ότι οι παρούσες συνθήκες ευνοούν την κοινή πολιτική δράση και την δραστική πολιτική παρουσία της δικοινοτικής κοινωνίας των ενεργών πολιτών προς την κατεύθυνση της λύσης.

Εκδήλωση για Παιδεία και Ομοσπονδία

Στις 15 Δεκεμβρίου 2010 οργανώθηκε από την Πλατφόρμα Εκπαιδευτικών στο Holiday Inn εκδήλωση για την Παιδεία και την Ομοσπονδία, με ομιλητές τον ακαδημαϊκό Mehmet Calgar, Τάκη Χατζηδημητρίου και Κωστή Αχνιώτη. Η εκδήλωση έφερε μαζί λίγο περισσότερα από 100 άτομα, κυρίως εκπαιδευτικούς. Οι ομιλητές εκφράσανε το όραμα τους για μια ομόσπονδη Κύπρο μ' ένα εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο δε θα φέρνει σε σύγκρουση τους μαθητές και τις μαθήτριες με τους αντίστοιχους της άλλης κοινότητας, ούτε θα στηρίζει αντίθετες εθνικές ιδέες που η δικαίωση των μεν θα προϋποθέτει την καταστροφή των άλλων. Αναφέρθηκε επίσης ότι η μια κοινότητα των μαθητών και μαθητριών δε γνωρίζει τα της άλλης. Τονίστηκε ότι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να διαδραματίσουν ένα καταλυτικό ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση, οικοδομώντας δυο συστήματα τα οποία θα συνυπάρχουν με σεβασμό το ένα προς το άλλο.

Το σχολείο στο δρόμο της δικαιοδικής Κύπρου

ΤΟΥ Κωστή Αχνιώτη

Εάν οι Κύπριοι δεχόντουσαν τη δικαιοδική φύση του κυπριακού κράτους από το 1960 θα υιοθετούσαν φυσικά και ένα σύστημα εκπαίδευσης ανάλογο για να την στηρίξουν. Αν για κάποιους λόγους κρινόταν κάποια στιγμή ότι από το ενιαίο κράτος της Ζυρίχης θα έπρεπε να περάσουμε σε ένα διζωνικό ομόσπονδο κράτος το σύστημα της εκπαίδευσης δεν θα είχε μεγάλη απόσταση να διανύσει. Στη πραγματικότητα η δικαιοδικότητα δεν πέρασε ποτέ μέσα στη Παιδεία. Στα οθωμανικά χρόνια οι Ρωμιοί και οι Μουσουλμάνοι είχαν ξεχωριστά συστήματα εκπαίδευσης χωρίς να ενοχλεί ο ένας των άλλων μέχρι τη γένεση τουλάχιστον της εθνικής ιδέας. Εμείς εδώ και από πριν το 60, αλλά και μετά έχουμε σχολεία που δημιουργούν και στηρίζουν αντίθετες εθνικές ιδέες που η δικαίωση της μιας προϋποθέτει την καταστροφή της άλλης.

Εγώ προσωπικά (και η Πλατφόρμα των εκπαιδευτικών στην οποία ανήκω) επέλεξα ως λύση του Κυπριακού την Ομοσπονδία των κοινοτήτων γιατί πιστεύω ότι είναι ακόμα εφικτή και ταυτόχρονα λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές εθνικές ταυτότητες που υπάρχουν και δυστυχώς αλληλουποβλέπονται.

Στο σχολείο όμως αυτή τη στιγμή πρέπει να αρχίσουμε από το ότι στην Κύπρο υπάρχουν Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι (και οι άλλες κοινότητες φυσικά) και έχουν δικαίωμα να υπάρχουν και να συνυπάρχουν ειρηνικά. Υποστηρίζω ότι αυτή την αυτονόητη αλήθεια το σχολείο δεν την γνωρίζει. Δεν την γνωρίζει με την παιδαγωγική έννοια εννοώ. Σας λέω ένα απλό παράδειγμα. Πάρα πολλοί μαθητές και καθηγητές γνωρίζουν ότι υπάρχει θεός. Παρά όλα αυτά οι μαθητές κάνουν μια δυο περιόδους τη βδομάδα θρησκευτικά από την πρώτη δημοτικού μέχρι την Τρίτη λυκείου για να το εμπεδώσουν καλά. Ακόμα ένα

παράδειγμα: οι μαθητές και οι μαθήτριες μαθαίνουν και επαναλαμβάνουν με διάφορους τρόπους πολλές φορές στα δώδεκα χρόνια του δημοτικού και της Μέσης Παιδείας ότι δύο και δύο κάνουν τέσσερα ή ότι το τετράγωνο έχει τέσσερις πλευρές. Ωστόσο δεν μαθαίνουν και δεν διαπαιδαγωγούνται σχεδόν καθόλου στο πολύ απλό: Κύπριοι αρκετές φορές δεν είναι μόνο οι Ελληνοκύπριοι. Πώς αλλιώς εξηγείται ή αντίθεση καθηγητών και μαθητών πρόσφατα σε επίσκεψη της Σεβκιγιούλ Ουλουτάγκ στο σχολείο τους; Πάρα πολλοί μαθητές δεν γνωρίζουν ότι η τουρκική γλώσσα είναι επίσημη γλώσσα της Κυπριακής Δημοκρατίας όπως νομίζω και αρκετοί καθηγητές. Όταν ένας από τους διευθυντές μου ανακοίνωνε την κατ' επιλογή εισαγωγή της τουρκικής γλώσσας στο ελληνοκυπριακό σχολείο με εγκύκλιο του μακαρίτη του Πεύκιου είπε χαρακτηριστικά ότι μια ακόμα ξένη γλώσσα δεν θα βλάψει. Δεν είναι παράξενο που μόνο λίγοι μαθητές επιλέγουν την εκμάθηση της τουρκικής.

Σε ότι αφορά στην τουρκοκυπριακή κοινότητα οι γνώσεις που προσφέρει το ελληνοκυπριακό σχολείο είναι ελάχιστες. Η προσπάθεια του νυν υπουργού για την καλλιέργεια κουλτούρας ειρηνικής συνύπαρξης στα σχολεία και παρά την γενναία προσπάθεια αρκετών εκπαιδευτικών έμεινε στο περιθώριο της σχολικής ζωής και έδειξε μάλλον πόσο είναι αποξενωμένο το σχολείο από την προοπτική της ειρηνικής συνύπαρξης με την άλλη κοινότητα και σε επίπεδο καθηγητών και σε επίπεδο διευθύνσεων και στελεχών του υπουργείου και σε επίπεδο μαθητών και μαθητριών.

Εμείς ως Πλατφόρμα εισηγούμαστε την προώθηση της εκμάθησης της γλώσσας της άλλης κοινότητας με συγκεκριμένα μέτρα στήριξης, όπως πχ την υπενθύμιση ότι και οι δύο γλώσσες είναι γλώσσες του λαού μας.

Εισηγούμαστε τακτικές επαφές εκπαιδευτικών και μαθητών και μαθητριών για αλληλογνωριμία αλλά και κοινές εργασίες με αντικείμενο τη χώρα μας, τη γεωγραφία της, τα ιστορικά μνημεία της τη μελέτη της φύσης της και την προστασία της, κλπ. Μια επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στο θέμα της καλλιέργειας της αποδοχής του άλλου θα είναι ασφαλώς χρήσιμη.

Η φανερή ή εμφανής τακτικά αντίσταση στην επαναπροσέγγιση δεν στηρίζεται απλά στην δύναμη της αδράνειας ενός δύσκαμπτου συστήματος. Η γνώση και σεβασμός της άλλης κοινότητας δεν είναι απλά ένας κενός χώρος που πρέπει να γεμίσει. Ο χώρος των εκπαιδευτικών στην ελληνοκυπριακή πλευρά συνδέθηκε με την ιδέα της Ένωσης και μετείχε και καλλιέργησε την αντιπαράθεση με την άλλη κοινότητα. Κάτι αντίστοιχο έχουμε και από την τουρκοκυπριακή πλευρά με σημαντική όμως διαφορά το γεγονός ότι οι τουρκοκύπριοι εκπαιδευτικοί είναι στη πλειοψηφία τους επαναπροσεγγιστές αυτή τη στιγμή τουλάχιστον.

Έχουμε λοιπόν να κάνουμε όχι μόνο με δύο αποξενωμένα συστήματα εκπαίδευσης αλλά με δύο αποξενωμένα και εχθρικά συστήματα εκπαίδευσης.

Επειδή και από τις δύο πλευρές για σκοπούς εναρμόνισης με την Ε.Ε γίνονται προσπάθειες ενσωμάτωσης των πολιτικών του αλληλοσεβασμού, της ανοχής στο διαφορετικό και γενικά της πολυπολιτισμικής εκπαίδευσης σε επίπεδο εξαγγελιών, εγκυκλίων, στοχοθετήσεων, επιμορφωτικών σεμιναρίων δημιουργείται ένα κάποιο πλαίσιο που διευκολύνει ως ένα βαθμό κάποιες προσεγγιστικές δραστηριότητες αλλά είμαστε πολύ μακριά από τη ουσιαστική, συστηματική γνωριμία της μιας πλευράς από την άλλη και της επιδίωξης κοινών στόχων και συνεργασίας. Κατά κάποιο τρόπο και τα δύο συστήματα κινούνται αργά προς τον «εξευρωπαϊσμό» τους αλλά δεν κοιτάζει το ένα το άλλο.

Ένας λόγος που δυσκολεύει ή και κάνει σχεδόν αδύνατη την επικοινωνία στα εκπαιδευτικά συστήματα από τώρα είναι το ότι η κυβέρνηση μας δεν θέλει να κάνει κινήσεις που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως κινήσεις αναγνώρισης τουρκοκυπριακού κράτους. Κάτι ανάλογο υπάρχει και από την άλλη πλευρά. Θεωρούμε ότι αν υπήρχε ειλικρινής επιθυμία και από τις δύο πλευρές θα ήταν δυνατόν τα πράγματα να προχωρούσαν πιο γρήγορα.

Παλιότερα είχαμε προτείνει η τεχνική υποεπιτροπή για τον πολιτισμό που μετέχει στη διαδικασία των δικοινοτικών συνομιλιών να επεκταθεί και να διευρυνθεί στα θέματα της Παιδείας και να προτείνει μέτρα που θα κινητοποιούσαν εκπαιδευτικούς και μαθητές των δύο κοινοτήτων προς την κατεύθυνση της αλληλογνωριμίας και συνεργασίας, κάτω από την αιγίδα και την ευθύνη

του ΟΗΕ ή της ΕΕ και θα προλείαναν το έδαφος για την συγκρότηση, με τη λύση, ενός δικοινοτικού υπουργείου Παιδείας που θα συντόνιζαν τα υπουργεία Παιδείας των πολιτειών της ομόσπονδης Κύπρου έτσι ώστε να εκπαιδεύουν τους νέους να είναι πολίτες της Κύπρου.

Φυσικά μιλούμε για συντονισμό ακριβώς γιατί τα δύο συστήματα είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους από πάντα και είναι προσδεμένα στη Παιδεία των μητέρων πατρίδων. Σε ότι αφορά την Κυπριακή Παιδεία η διπλή ένωση με την Τουρκία και την Ελλάδα είχε γίνει πριν ακόμα από την Ανεξαρτησία. Δεν είναι λοιπόν καθόλου παράξενο που πρακτικά σε επίπεδο Παιδείας είμαστε κοντά σε κάτι που μοιάζει με διπλή ένωση.

Αυτό ακριβώς δείχνει το ρόλο που μπορεί η Παιδεία να διαδραματίσει. Σε περίπτωση λοιπόν ομοσπονδιακής λύσης θα πρέπει ένα κεντρικό υπουργείο στο οποίο θα διασφαλίζεται η επαρκής παρουσία όλων των κοινοτήτων να εργάζεται έτσι ώστε από την μια οι κοινότητες να κρατούν την συλλογική τους ταυτότητα όπως οι ίδιες την καθορίζουν αλλά από τη άλλη να ενδυναμώνουν την ομοσπονδιακή Κύπρο.

Ακόμα πιο παλιά, πριν ακόμα εξαγγελθεί η μεταρρύθμιση στη Παιδεία, είχαμε προτείνει η τότε επιτροπή των σοφών να διευρυνθεί και να γίνει δικοινοτική έτσι ώστε τουλάχιστον στις συγκρουσιακές πτυχές της Παιδείας να γίνουν κάποιες στοιχειώδεις τομές.

Θα αποτολμήσω στη συνέχεια μια πρόταση η οποία λαμβάνει υπόψη της την απουσία ουσιαστικής βούλησης από την πλευρά των πολιτικών ηγεσιών να σπρώξουν τη Παιδεία προς την κατεύθυνση της δημιουργίας κοινού δικοινοτικού πλαισίου. Κανείς δεν γνωρίζει πότε με ποιους ρυθμούς και πώς ακριβώς θα λυθεί το Κυπριακό ζήτημα. Εμείς φρονούμε ότι η Κύπρος είναι μικρή για να μείνει χωρισμένη και ότι σ' αυτή θα ζήσουμε μαζί Τουρκοκύπριοι και Ελληνοκύπριοι. Το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Έχω την άποψη ότι η βασική εργασία για την ουσιαστική επαφή, τη γνώση του σχολείου της άλλης κοινότητας και τη δημιουργική συνεργασία θα πρέπει να αναληφθεί από τους εκπαιδευτικούς και γενικά τους πολίτες που θέλουν να οικοδομήσουν την ομοσπονδιακή Κύπρο. Η προσπάθεια αυτή μπορεί και θα αποκτήσει αποτελεσματικότητα μέσα στα πλαίσια της ΕΕ και με τη βοήθεια ευρωπαϊκών θεσμών. Είναι δικαίωμα και υποχρέωση μας να χρησιμοποιήσουμε την ιδιότητα μας του πολίτη της ΕΕ έτσι ώστε τουλάχιστον να αποσβένουμε το ΦΠΑ κατά τρόπο εποικοδομητικό.

Παρεμπιπτόντως μια εκστρατεία πολιτών για την καθιέρωση ενός ελάχιστου περιεχομένου ευρωπαϊκού κερτημένου στη δημόσια Παιδεία θα ήταν ένας πιθανός

παραγωγικός δρόμος για το κυπριακό σχολείο. Μια δικοινοτική πρωτοβουλία κυπριακή θα μπορούσε να μπει προστά σε μια τέτοια προσπάθεια. Επίσης η εισήγηση που ακολουθεί μπορεί να είναι μέρος αυτής της εκστρατείας γιατί στην ουσία της στοχεύει σε ένα ευρωπαϊκό δημόσιο σχολείο στη χώρα μας.

Δεδομένης λοιπόν της δυσκαμψίας που υπάρχει σε ότι αφορά τη μεταρρύθμιση του σχολείου προς την πολυπολιτισμικότητα και τη δικοινοτική συμφιλίωση θα ήταν χρήσιμη η δημιουργία ενός αυτόκλητου δικοινοτικού σώματος στελεχωμένου με ανεξάρτητους ειδικούς στα της Εκπαίδευσης, ενδεχομένως κάτω από την ομπρέλα ενός ευρωπαϊκού θεσμού το οποίο θα αναλάβει να μελετήσει και να αποκτήσει συγκεκριμένη γνώση των κοινοτικών εκπαιδευτικών συστημάτων, να προωθήσει τη γνώση του ενός από το άλλο, και να προωθήσει τη δημιουργία ενός πλαισίου σύγκλισης ανάμεσα στις δύο κοινότητες.

Στη σκέψη που μόλις ανέφερα οδηγήθηκα βλέποντας τη δουλειά που προσέφεραν μέσα σε αντίξοες συνθήκες μερικές δικοινοτικές οργανώσεις: για παράδειγμα ο Ομιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας ο οποίος αναφορικά με το μάθημα της Ιστορίας έκανε μέσα σε μερικά χρόνια αξιόλογη δουλειά που κανένας επίσημος φορέας δεν έκανε. Μπορώ να αναφερθώ και στην Πλατφόρμα μας η οποία επιμένοντας από το 2004, έφερε σε επαφή πολλούς εκπαιδευτικούς και κράτησε ζωντανή την ελπίδα της επανένωσης μέσα στο χώρο μας. Θα αναφέρω ακόμα τη δικοινοτική Επιτροπή για τους αγνοούμενους που πρόσφερε πολλές υπηρεσίες στη συλλογή πληροφοριών και με τη συνεργασία τους με την Σεβγκιούλ Ουλουτάγκ και πολλούς πολίτες διαδραμάτισε ρόλο που αρμόδιοι δεν ήθελαν ή δεν μπορούσαν να προσφέρουν.

Κυρίες και κύριοι: το κίνημα της επαναπροσέγγισης περνά μια μακρά περίοδο απογοήτευσης. Διάφορες πολιτικές δυνάμεις διέψευσαν κατ' επανάληψη ελπίδες που επίσης κατ' επανάληψη ανέλαβαν να ολοκληρώσουν. Ομως όσο δύσκολη φαίνεται η λύση τώρα άλλο τόσο δύσκολο είναι να κρατηθούν οι κοινότητες χωριστές επ' αόριστο.

Ακόμα και σε αυτές τις κακές στιγμές ένα σημαντικό κομμάτι της κοινωνίας λειτουργεί πλέον πάνω από τα τείχη του διαχωρισμού και δημιουργεί ένα συνενωτικό πόλο μέσα στην κοινωνία. Για πολλούς λόγους οι Κύπριοι δεν μπορέσαμε να εκμεταλλευτούμε την αποσταθεροποίηση του στάτους κβο το 2002-2004. Η αποθάρρυνση υπάρχει γιατί γίνεται αναπόφευκτα μια σύγκριση με εκείνα τα χρόνια. Ομως αν δούμε τα πράγματα ακόμα και από το 1960 και δω οι δικοινοτικές σχέσεις βελτιώνονται, βαθαινουν και αγγίζουν με διάφορους τρόπους όλα τα στρώματα της κοινωνίας. Ταυτόχρονα σιγά σιγά αρθρώνεται με αποφασιστικότητα μια κριτική των πολιτικών του παρελθόντος που κάποτε εμφανίζονταν χωρίς αντίλογο ενώ τα πηγάδια μας ξερνούν τεκμήρια των εγκλημάτων μας. Παρά την εκτίμηση που αναφέραμε πιο πάνω σχετικά με την αδυναμία του ελληνοκυπριακού σχολείου να προχωρήσει σε μεταρρυθμίσεις που θα αναιρούσαν την εθνικιστική του φυσιογνωμία ακόμα και σε αυτό το χώρο έχουμε μια μειοψηφούσα μεν αλλά καλά παρούσα επαναπροσεγγιστική τάση.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες των δύο κοινοτήτων η επίλυση του Κυπριακού, η ομοσπονδιακή επανένωση της χώρας μας, η ειρήνευση και η αποχώρηση των ξένων στρατών είναι υπόθεση όλης της κοινωνίας. Είναι όμως σημαντικό να γνωρίζουμε ότι ένα εκπαιδευτικό σύστημα μπορεί να χαλά ή να κτίζει το μέλλον των παιδιών του, των παιδιών μας, Ας μη κληροδοτήσουμε στα παιδιά μας ότι μας κληροδότησαν.

Τελικά ήταν μιτσιό

κύριε;” “Ειρήνη. Λύση τώρα.” “Κύπρος ανεξάρτητη, ενωμένη ομοσπονδιακή”. “Ούτε όμηρος της Τουρκίας ούτε παράρτημα των Ελληνοκυπρίων”. “Πιάσε τα πακέτα σου τζιαι φύε” τζιαι η ΚΤΟΕΟΣ των καθηγητών μήπως τζιαι δεν το εμπεδώσαν κάποιοι, είπεν το πιο ρητά “Αγκυρα άσε μας ήσυχους”. Η αστυνομία εδοκίμασεν να επέμβει αλλά εν εμπορούσεν να κάμει τζιαι πολλά πράματα. Ο Σενέρ Ελτζιήλ ήταν πάνω στην σκηνή τζιαι εκαλωσόριζεν τα μπλοκς. Ακόμα τζιαι το μπλοκ του Γιασεμί γύρω που την εφημερίδα Αφρίκα εμπήκεν μέσα στην πλατεία με κεντρικό πανώ “Χάτε μπάρα” τζιαι τη φωτογραφία του Τσεμίλ Τσιτσέκ (αρμόδιος για βόρεια Κύπρο υπουργός του Ερτογάν) δίπλα τζιαι πίσω μια σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας η οποία χειροκροτήθηκεν που σημαντική μερίδα του πλήθους. Ο Ελτζιήλ εφώναζεν “Που είσαστεν φασίστες; Περνά σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εν τολμάτε να την αφαιρέσετε!” Τζιαι εσυνέχισεν “Κύριε Ερτογάν, είναι και δική μας αυτή η σημαία. Και εσύ είσαι εγγυητής αυτού του κράτους. Πως μπορείς να λαλείς δεν το αναγνωρίζεις;” Τζιαι ο Ατνάν μετά στην ομιλία του εξήγησε ότι είμαστεν και Κυπραίοι και Τούρκοι άρα μπορούμεν να έχουμεν τζιαι Κυπριακές τζιαι Τουρκικές σημαίες. Ένας τύπος έφερεν τζιαι έναν γάρο με πανώ “Είμαι ο τελευταίος

Κυπραίος. Μην με αφήσετε να εξαφανιστώ”.

Θέλουμεν αυτονομία, να κυβερνούμεν εμείς τους εαυτούς μας τζιαι τον τόπο μας. Να έχουν τ/κ τον έλεγχο της αστυνομίας, της πολιτικής άμυνας, της εθνικής φρουράς, της κεντρικής τράπεζας στη βόρεια Κύπρο. Θέλουμε αυτοδιοίκηση τζιαι θέλουμε ειρήνη. Να λυθεί το κυπριακό άμεσα. Να μπούμε στην Ευρώπη. Μουσική δυνατή, ωραία τζιαι γλυτζιά. Μπέλλα τσιάο στο γνώριμο, που την προηγούμενη τους εξέγερση, τουρκοκυπριακό τέμπο. Τοπικά τα συγκροτήματα της σκηνής. Οι μερικές δεκάδες ε/κ που ήταν παρών εσοικαριστήκαν τζιαι εντυπωσιαστήκαν που την φάση. Τρομερή εμπειρία πάντως, ιστορική μέρα για την Κύπρο, την βόρεια δηλαδή, τζιαινή που έσει ζωήν με την πολιτική έννοια του όρου.

Εσείς κουμπάρε εν κάμνετε τίποτε λαλεί μου ένας τ/κ συνάδελφος. Ηνταλως εννά έσει λύση; Κάτι πάω να του πω για τη Λήδρας το δείλις αλλά εν μου φκαιννει. Σούζω την κκελλέ μου τζιαι σιερετώ.

η Πλατεία Ινονού

ΤΟΥ Γρηγόρη Ιωάννου

2 Μαρτίου 2011 – η μεγαλύτερη συγκέντρωση στην ιστορία της τ/κ κοινότητας

Πάνω που 50 000 η συμμετοχή στη γενική απεργία τζιαι στο συλλαλητήριο κοινοτικής ύπαρξης των Τουρκοκυπρίων. Ζωντάνια, παλμός αποφασιστικότητας. Πολλά μιανύττερο το πλήθος που το προηγούμενο συλλαλητήριο, με πιο πολλύν πείσμα τζιαι διάθεση για αγώνα. Τα κεντρικά συνθήματα στην σκηνή ήταν “Δεν μπορείς να σωθείς μόνος. Μαζί μπορούμε να επιβιώσουμε” “Ενάντια στη διακυβέρνηση με διαταγές” τζιαι “Αυτή η χώρα είναι δική μας – εμείς θα την κυβερνήσουμε” που εστέκαν μπροστά που 2 μεγάλες σημαίες της Τουρκίας τζιαι της ΤΔΒΚ που είχαν τοποθετηθεί που τα εψές στο πίσω κτίριο. Μεγάλες σημαίες της Τουρκίας τζιαι της ΤΔΒΚ υπήρχαν τζιαι σε 2 άλλα κτίρια δίπλα – της κυβέρνησης τζιαι του στρατού.

Η ατμόσφαιρα ήταν ηλεκτρισμένη. Υπήρχαν ήδη 5-6 χιλιάδες στην Ινονού, στες θκιο μερκές τζιαι πάνω στο ενετικό τείχος. Εμφανής η παρουσία της αστυνομίας αλλά εν φαίνετον ότι εμπορούσαν να κάμει τζιαι πολλά πράματα. Το κλίμα

ήταν μεν γιορταστικό αλλά υπήρχεν τζιαι η ένταση στον αέρα. Οι μόνον λόγω της υπαρξιακής διάστασης της κινητοποίησης αλλά τζιαι λόγω του πολιτικού πλουραλισμού τζιαι των ισορροπιών πάνω στες οποίες ήταν χτισμένοι. Πρώτον στην πλατεία εμπήκεν το κομμουνιστικό συνδικάτο Ντεβίς τζιαι τελευταίον το ριζοσπαστικό κόμμα Νέα Κύπρος. Η συνδικαλιστική πλατφόρμα αποφάσισεν εχτές τα επίσημα συνθήματα τα οποία υπόγραψεν αλλά η αριστερή συνιστώσα εν εκατάφερεν να περάσει την θέση για απουσία όλων των εθνικών σημαίων. Ετσι μερικά συνδικάτα όπως η Κάμου Σεν των δεξιών δημοσίων υπαλλήλων τζιαι τμήμα της Μπες Σεν των δημοτικών υπαλλήλων, όπως τζιαι το ΔΗΚΟ του Σερντάρ Ντεκτάς είχαν. Υπήρχαν ακόμα μερικές άλλες σκόρπιες που μεμονωμένους διαδηλωτές τζιαι μέσα σε μερικά άλλα μπλοκ περιλαμβανομένου τζιαι του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος. “Η κυρία Ντεκτάς είναι εδώ μαζί μας” ανακοινώθηκε σε κάποια φάση. “Εννά βρέξει αλωπως” σχολιάζει ο Σενέρ Ελτζιήλ που το άλλο μικρόφωνο. “Είτε βρέξει, είτε σιονίσει όμως, εμείς δαμέ θα είμαστεν” προσθέτει.

Τα κυρίαρχα συνθήματα ήταν “Υπήρξαμεν, υπάρχουμεν τζιαι θα υπάρχουμεν”, “Εμείς είμαστεν ΚΥΠΡΑΙΟΙ Τούρκοι, εσύ ποιος είσαι

Δημόσια Παρουσίαση –Συζήτηση με Θέμα: «Ομοσπονδία και Εκπαίδευση»

Συν-διοργάνωση: Πλατφόρμα Ε/Κ-Τ/ΚΕκπαιδευτικών
«Ενωμένη Κύπρος»

ΜΚΟ- Engage

1 Δεκεμβρίου 2010 , Fulbright Centre, Λευκωσία

Το πρόγραμμα συμπεριελάμβανε χαιρετισμούς από τους

Mehmet Harmanci, Management Centre

Νικόλα Παπαχρυσόστομου , Engage, NGO -support center

Χαιρετισμό- σύντομες ομιλίες από τους εκπροσώπους της Πλατφόρμας Εκπαιδευτικών:

Sener Elcil και Κώστα Κωνσταντίνου

Το κυρίως μέρος της εκδήλωσης περιλάμβανε ομιλίες:

Από τον Arthur M. Hauptman, ειδικό σ' εκπαιδευτικά θέματα

Με θέμα

Σκέψεις για την οργάνωση της Εκπαίδευσης, σε ομοσπονδιακές χώρες.

Εκπαίδευση και Ομοσπονδία, η περίπτωση της Κύπρου.

Από τον Δρ. Νίκο Περισιτιάνη, κοινωνιολόγο .

Παραδείγματα αλλαγών στην Εκπαίδευση για μια κουλτούρα Ομοσπονδίας

Από τον Δρ. Birikim Ozgur, ακαδημαϊκό-συγγραφέα.

Λύκειο Βεργίνας

ΤΗΣ Αγγελικής Μιχαήλ Αγιομαμίτη

Οι σχολικοί αγώνες θεάτρου, στην μνήμη του Παναγιώτη Σέρρη, για 22 χρόνια τώρα, δίνουν στους μαθητές, μια τεράστια ευκαιρία προβληματισμού, ευαισθητοποίησης και δημιουργίας.

Παρακολουθήσαμε στις 11 του Μάρτη, στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας, την θεατρική παράσταση, του Λυκείου Βεργίνας «Ουράνιο τόξο» του Ρίτσαρντ Κάμερον.

Το Ουράνιο Τόξο είναι ένα σχολείο με πολλές διαφορετικές ανάγκες και πολλά μαθησιακά προβλήματα. Δίπλα από αυτό το ειδικό σχολείο λειτουργεί ένα «κανονικό» Λύκειο. Τα παιδιά του ειδικού σχολείου αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα υπαρξιακά και ιδιαίτερα κοινωνικού ρατσισμού.

Στη σκηνή τελικά εξελίσσεται ένα συνεχές «μάθημα ειλικρίνειας και πραγματικής αγάπης» ενώ τα παιδιά του Ουράνιου Τόξου διδάσκουν όλους εμάς τους «κανονικούς».

Το Λύκειο Βεργίνας είναι ένα πολυπολιτισμικό σχολείο και το Δημοτικό Θέατρο ήταν κατάμεστο από γονείς και μαθητές διαφόρων εθνικοτήτων.

Το Λύκειο Βεργίνας στις αρχές του Μάρτη, έγινε στόχος ρατσιστικής επίθεσης με αποτέλεσμα να ξεσπάσει σάλος με τα κόμματα και τα ΜΜΕ να το στήνουν στον τοίχο για αρκετές μέρες.

Το σχολείο έχει κάνει πολυπολιτισμικές εκδηλώσεις που όμως δεν έτυχαν τόσης δημοσιότητας όπως τους άξιζε. Παλαιστίνιοι να χορεύουν με τις παραδοσιακές τους στολές, το ίδιο και ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι.

Το σχολείο με τον διευθυντή Χάρη Μασούρα και τους εκπαιδευτικούς στην πλειοψηφία τους εργάστηκαν με τους μαθητές για την ειρήνη, για κοινωνική αλληλεγγύη και αποδοχή.

Οι ρατσιστές που ξεκίνησαν τα επεισόδια δεν ήταν μαθητές του σχολείου, βρήκαν μικρή υποστήριξη από μαθητές του σχολείου. Οι περισσότεροι

μαθητές ένοιωσαν ότι τους αδίκησαν με το να τους κακοχαρακτηρίσουν συλλήβδην. Ένοιωσαν δυσάρεστα με την ρατσιστική επίθεση και με την δουλειά τους στο θέατρο, είτε σαν ηθοποιοί είτε σαν θεατές έδειξαν ότι έχουν ισχυρή άποψη για το θέμα του σεβασμού στη διαφορετικότητα. Τα μηνυματα τους είναι ξεκάθαρα: «Στο σχολείο μας έγιναν πολλά, και κάποιοι νομίζουν ότι είμαστε όλοι καβγατζήδες και μας πληγώνει πάρα πολύ που το ακούμε. Αυτά που είδατε στις ειδήσεις και αυτά που έμειναν σαν εντυπώσεις δεν έχουν σχέση με μας. Το έργο μας ήρθε στην κατάλληλη στιγμή που το σχολείο μας αντιμετώπιζε μεγάλα προβλήματα».

« Δεν φανταζόμαστε κατά πόσο το θέατρο μπορεί να μας ανοίγει τα μάτια και να δίνει λύσεις σε οποιαδήποτε δύσκολη κατάσταση δημιουργείται.

Ειδικά επειδή το έργο μιλά για την ανάγκη να σεβόμαστε τη διαφορετικότητα, ήταν ότι έπρεπε, στην κατάλληλη στιγμή για να βοηθήσει ΟΛΟ το σχολείο να δει με άλλο, πιο υγιές μάτι τους διαφορετικούς συμμαθητές που έχουμε στο σχολείο μας».

Ο καθηγητής τους και σκηνοθέτης του Ουράνιου τόξου, Ξενάκης Κυριακίδης, γνωστός για τη θεατρική του δράση και τις ανθρωπίνες αξίες που πάντα περνά μέσα από τα έργα του, δήλωσε περήφανος που είναι δάσκαλος στο Λύκειο Βεργίνας και έχει για μαθητές αυτά τα παιδιά.

Δεν μπορούμε παρά να συμφωνήσουμε απόλυτα μαζί του.

Στο Λύκειο Βεργίνας πριν δυο χρόνια έγινε μια μεγάλη εκδήλωση υπέρ των Παλαιστινίων

ΤΟΥ Χρίστου Αχνιώτη

λίγο μετά τους βομβαρδισμούς στη Λωρίδα της Γάζας, όπου σύσσωμο το συγκεκριμένο λύκειο έκφρασε την αλληλεγγύη του στον αγώνα του Παλαιστινιακού λαού. Στην εκδήλωση που έγινε στο προαύλιο του σχολείου όπου γίνονται οι μεγάλες συγκεντρώσεις μαζεύτηκαν όλοι οι καθηγητές με τη διευθυντική ομάδα και όλους τους μαθητές. Οι ομιλητές της διευθυντικής ομάδας σήκωσαν τη γροθιά πάνω και με φλογερό λόγο εκφράσανε την αλληλεγγύη τους προς τον Παλαιστινιακό λαό, με τον ίδιο τρόπο που στα σχολεία γιορτάζονται οι εθνικές γιορτές. Μετά πήραν το λόγο Παλαιστίνιοι μαθητές οι οποίοι καταχειροκροτήθηκαν από τους Ελληνοκύπριους μαθητές και καθηγητές.

Το φυλλάδιο που κυκλοφόρησε τη μέρα εκείνη στο Λύκειο Βεργίνας είναι το ακόλουθο:

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

Αυτές τις μέρες τα μάτια όλου του κόσμου είναι στραμμένα στο Παλαιστινιακό πρόβλημα. Εξεγείρεται η συνείδησή μας μπροστά στις σκηνές φρίκης και τις ανθρωπίνες απώλειες, κυρίως αμάχων πολιτών και παιδιών.

Συγκεντρωθήκαμε λοιπόν σήμερα εδώ για να εκφράσουμε την αλληλεγγύη μας με τον ηρωικό αγώνα των Παλαιστινίων για τα αναφαίρετα δικαιώματά τους.

Αρχίζουμε την εκδήλωσή μας με δυο ποιήματα του εθνικού ποιητή των Παλαιστινίων Μαχμούτ Νταρούις «ΜΑΝΑ ΜΟΥ» και «Ω ΣΕΙΣ ΟΙ ΠΕΡΑΣΤΙΚΟΙ»

Μου λείπει το ψωμί της μάνας μου

Ο καφές της μάνας μου

Το άγγιγμα της.

Φουσκώνουν μέσα μου οι παιδικές μου αναμνήσεις

Μέρα τη μέρα

Πρέπει να δώσω αξία στη ζωή μου

Την ώρα του θανάτου μου

Και αν έρθω πίσω κάποια μέρα

Βάλε με σαν μαντήλι στα βλέφαρά σου

Τα κόκαλά μου σκέπασε με χλόη

Που την αγίασαν τα βήματά σου

Δέσε μας μαζί

Με μια μπούκλα απ' τα μαλλιά σου

Με μια κλωστή που κρέμεται από το φόρεμά σου

Μπορεί να γίνω αθάνατος

Μπορεί να γίνω Θεός

Εάν αγγίξω τα βήμα της καρδιάς σου

*Αν καταφέρω και γυρίσω
Κάνε με ξύλα να ανάψεις τη φωτιά σου
Σκοινί για να απλώνεις τα ρούχα σου στην ταράτσα
του σπιτιού σου
Δίχως την ευχή σου
Είμαι πολύ αδύναμος για να σταθώ
Μεγάλωσα πολύ
Δώσε μου πίσω τους χάρτες των στεριών που είχα
παιδί
Για να βρω με τα χελιδόνια
Το δρόμο πίσω
Στην άδεια σου αγκαλιά*

Οι Παλαιστίνιοι μαθητές είχαν ήδη φοιτήσει στο συγκεκριμένο σχολείο ως ακροατές για μερικούς μήνες πριν τη συγκεκριμένη εκδήλωση και είχαν γίνει δεκτοί από τους άλλους μαθητές και μαθήτριες. Δεν υπήρχε κανένα σημαντικό πρόβλημα που θα προμήνυε την εξέλιξη του περασμένου μήνα.

Το σχολείο έγινε στόχος εθνικιστικών στοιχείων της Λάρνακας μετά που ο νέος διευθυντής δημιούργησε ένα σχολείο πρότυπο μέσα στο οποίο θα υπήρχε ανοχή στη διαφορετικότητα. Το ότι εστοχεύθη το συγκεκριμένο σχολείο είναι για να μην αποτελέσει παράδειγμα γι' άλλα σχολεία αλλά επίσης για να αδυνατίσει και η μεταναστευτική πολιτική της κυβέρνησης η οποία θεωρείται από κάποιους πολύ φιλική προς τους μετανάστες. Με άλλα λόγια υπάρχουν αυτοί οι οποίοι δυσανασχετούν που έχουμε στα σχολεία μας αλλόγλωσσους μαθητές, κύρια όμως δυσανασχετούν όταν κάποιιοι ντόπιοι παράγοντες όπως εκπαιδευτικοί στην προκειμένη περίπτωση βρουν λύσεις οι οποίες ενδυναμώνουν ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

Και αυτοί οι οποίοι είναι οι ηθικοί αυτουργοί του κλίματος το οποίο δημιουργήθηκε στη Λάρνακα είναι πολιτικοί μεγάλου οικονομικού εκτοπίσματος οι οποίοι στοχεύουν στο να μας απομακρύνουν από το σκανδαλώδες βιοτικό επίπεδο το οποίο αυτοί απολαμβάνουν εις βάρος όλων εμάς των

φορολογουμένων, φορτώνοντας τα προβλήματά μας πάνω σε φτωχούς μετανάστες οι οποίοι παίρνουν πενιχρά επιδόματα από την πολιτεία. Λιγότερο πενιχρά είναι τα επιδόματα των Κυπρίων οι οποίοι βουλιάζουν κάτω από τα έξοδα που επιβάλλουν στα δημόσια ταμεία αυτοί οι διάφοροι οι οποίοι θέλουν να μας στρέψουν ενάντια στους Παλαιστίνιους πρόσφυγες και να βάλουν εμάς να στερήσουμε το ψωμί από τα παιδιά τους αντί να έχουν το θάρρος οι ίδιοι να το κάνουν αφού είναι δική τους προσωπική θέση. Ασε κίολας που δε θα έπρεπε να τίθεται διαφορετικά το ζήτημα των επιδομάτων για τους μετανάστες σε αντιδιαστολή με τους Κύπριους. Ούτε και θα έπρεπε να χρειάζονται κάποιοι επιδόματα για να ζήσουν.

Είναι και οι διάφοροι πολιτικοί δικηγόροι οι οποίοι δουλεύουν σκληρά για να προσφέρουν σε πελάτες τους επιχειρηματίες ευάλωτους μετανάστες εργάτες με χαμηλούς μισθούς. Και όταν λέω χαμηλούς μισθούς, σκέφτομαι την προπαγάνδα που γίνεται για τα επιδόματα των προσφύγων που είναι επιδόματα πείνας και τα οποία παρουσιάζονται ως βασιλικά, ασχέτως ότι ένα μηνιαίο εισόδημα μετανάστη μπορεί να ξεδευτεί σ' ένα γεύμα βουλευτή, όχι οποιουδήποτε, αλλά αυτού που νιώθει ότι οι πρόσφυγες παίρνουν πολλά. Μήπως κίολας τους ενοχλεί το γεγονός ότι οι συγκεκριμένοι μετανάστες ζουν σε πόλη αντί π.χ. να ζουν σε μια αγροτική περιοχή και να δουλεύουν σε φάρμες, απομονωμένοι από τον υπόλοιπο Κυπριακό πληθυσμό αλλά και την υπόλοιπη αγορά εργασίας για να μπει πιο δυναμικά ένα σύστημα που μας φέρνει πίσω στη Φεουδαρχία, δηλαδή ένα σύστημα όπου τα 450 Ευρώ ενός μετανάστη αρχηγού οικογένειας φαντάζει βασιλικό; Ο κύριος Τορναρίτης είπε πριν λίγες μέρες στη Δημοσιογραφική Εστία ότι φταίει η κυβέρνηση η οποία άφησε τους μετανάστες να μαζευτούν σε μια συγκεκριμένη πόλη την Λάρνακα. Ελα όμως που οι καταπιεσμένες ομάδες χρειάζονται να κτίσουν αλληλεγγύη μεταξύ τους για να αντέξουν! Ο ίδιος ρώτησε κανένα που θα κατοικήσει;

**Πρωθείστε το “ΚΑΛΕΜΙ”
σε όλα τα σχολεία**

Συνέντευξη της Πλατφόρμας στον "Πολίτη"

Ποια είναι και ποιες οι θέσεις της Πλατφόρμας Ε/Κ και Τ/Κ εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος»

Μπορούμε να ανατρέψουμε τη διχοτόμηση

Την ώρα που η πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων ετοιμαζόταν για το καρναβάλι και το ενδιαφέρον στρεφόταν στις πελλόμασκες, μια μικρή ομάδα ανθρώπων διαδήλωνε στο τέρμα της Λήδρας στέλνοντας μήνυμα αλληλεγγύης στους Τουρκοκύπριους

Ήταν το απόγευμα της περασμένης Τετάρτης, 2 Μαρτίου, ημέρα κατά την οποία πραγματοποιήθηκε το δεύτερο μεγάλο συλλαλητήριο ύπαρξης κι επιβίωσης των Τουρκοκυπρίων στην κατεχόμενη Λευκωσία

Ήταν και η δεύτερη φορά που αυτοί οι λίγοι κατέβαιναν στους δρόμους. Παρόμοια εκδήλωση είχαν πραγματοποιήσει και τρεις βδομάδες πριν, στο ίδιο σημείο, για τον ίδιο λόγο. Ποιοι είναι αυτοί και γιατί είναι η μόνη μερίδα Ελληνοκυπρίων που αυτή τη στιγμή δηλώνουν εμπράκτως τη στήριξή τους στον αγώνα και τη διαμαρτυρία των Τουρκοκυπρίων; Απαντήσεις δίνουν δύο ενεργά μέλη της Πλατφόρμας Ε/Κ και Τ/Κ Εκπαιδευτικών «Ενωμένη Κύπρος». Ο Γιώργος Χαραλάμπους και ο Γρηγόρης Ιωάννου. Είναι εκπαιδευτικοί κι εργάζονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η Πλατφόρμα ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2004 και σε αυτήν συμμετέχουν Ε/Κ και Τ/Κ εκπαιδευτικοί. Στο τουρκοκυπριακό τμήμα της πλατφόρμας συμμετέχουν επίσημα

τα συνδικάτα των εκπαιδευτικών, ενώ στο ελληνοκυπριακό τμήμα η πρωτοβουλία στηρίζεται σε μια ομάδα δραστήριων εκπαιδευτικών. Είναι αυτοί που διοργανώνουν τις εκδηλώσεις.

Ποια ακριβώς είναι η δράση της Πλατφόρμας Ενωμένη Κύπρος;

Γρηγόρης: Τ/Κ και Ε/Κ εκπαιδευτικοί συνεργαζόμαστε στενά και προσπαθούμε να κάνουμε κοινές εκδηλώσεις και στις δύο πλευρές. Ως ελληνοκυπριακό τμήμα της Πλατφόρμας, κινούμαστε σε δύο άξονες: Ο πρώτος είναι ο αγώνας για τη λύση, ασκώντας πιέσεις στις κυβερνήσεις ώστε να προχωρήσουν σε συμφωνία που θα επανενώσει τη χώρα μας. Και ο δεύτερος είναι ο αγώνας κατά του εθνικισμού, κυρίαρχος στην παιδεία ειδικά στην ελληνοκυπριακή κοινότητα, στο εκπαιδευτικό σύστημα. Εκδίδουμε επίσης από το 2008 το «Καλέμι», έντυπο που κυκλοφορεί από χέρι σε χέρι ανάμεσα στους καθηγητές όπου παρουσιάζονται οι δράσεις της Πλατφόρμας και αναλύονται εκπαιδευτικά ζητήματα. Όπως για παράδειγμα, η προσπάθεια της Κυβέρνησης για τη μεταρρύθμιση, την οποία εμείς στηρίξαμε κι απογοητευτήκαμε που δεν προχώρησε στο βαθμό που θα θέλαμε, ειδικά στο μάθημα της ιστορίας. Πριν δυο περίπου χρόνια δημιουργήσαμε κι ένα μπλογκ. Η Πλατφόρμα

είναι ένας ζωντανός οργανισμός, που επικοινωνεί σε τακτική βάση, μιλούμε, γράφουμε και οργανώνουμε κοινές εκδηλώσεις και συνέδρια.

Οι Ε/Κ καθηγητές

Εργάζεστε περισσότερο για την παιδεία της λύσης και της επανένωσης. Πώς μπορεί να επιτευχθεί αυτός ο στόχος;

Γρηγόρης: Κατ' αρχή πρέπει να αφαιρεθούν οι εθνικιστικές στρεβλώσεις από την παιδεία. Και στην ε/κ κοινότητα και στην τ/κ. Στην τ/κ κοινότητα φαίνεται ότι γίνεται μεγαλύτερη πρόοδος. Ακόμα και τα βιβλία της ιστορίας άλλαξαν το 2004, όταν ανέβηκε στην εξουσία ο Ταλάτ. Βέβαια, όταν εξελέγη ο Έρογλου τα άλλαξε ξανά, βάζοντας κάποια εθνικιστικά στοιχεία μέσα, όμως η διαφορά μεταξύ των δύο κοινοτήτων είναι πως στην τ/κ υπάρχουν πάρα πολλοί εκπαιδευτικοί που στηρίζουν σταθερά την ειρήνη, την επανένωση και είναι κόντρα στον εθνικισμό. Αυτοί αντιπροσωπεύουν μια τεράστια μερίδα των Τ/Κ δασκάλων και καθηγητών. Οπότε και εθνικιστικά βιβλία να υπάρχουν, όταν ο δάσκαλος δεν είναι εθνικιστής το μάθημα μπορεί να διαμορφώσει παιδεία. Στην ε/κ κοινότητα έχουμε ένα ζήτημα και θα το πω έξω από τα δόντια. Θεωρώ ότι μια μεγάλη μερίδα Ε/Κ εκπαιδευτικών εκφράζονται με εθνικιστικό τρόπο. Θα θυμάστε την ανακοίνωση της

ΟΕΛΜΕΚ παλαιότερα εναντίον του υπ. Παιδείας, ζητώντας να αποκαταστήσει τη σωστή εκδοχή της ιστορίας. Ή η ηγεσία της ΠΟΕΔ όπου έβγαλε μια ανακοίνωση με την οποία έλεγε ότι κάνει κακό η επαφή των Ε/Κ μαθητών δημοτικού με τους Τ/Κ συνομήλικούς τους.

Η αποκλειστικότητα του πόνου Πρόσφατα επισκέφθηκα ένα δημοτικό σχολείο. Στις πινακίδες υπήρχαν τα ίδια θέματα που φιλοξενούνταν στα σέλοτεξ όταν ήμουνα κι εγώ στο δημοτικό, λίγα χρόνια μετά τον πόλεμο. Κι αν τότε ένα στεγνό «Δεν Ξεχνώ», ο αριθμός των αγνοουμένων, οι πεσόντες, τα κατεχόμενα χωριά ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της κουλτούρας της μνήμης, εντοπωσιάστηκα γιατί ένιωσα ότι τόσα χρόνια μετά και με τις προσπάθειες λύσης του Κυπριακού, το σχολείο δεν έκανε ένα βήμα παραπέρα για να εμπεδώσει την κουλτούρα της επανένωσης. Θα μπορούσε π.χ. δίπλα από τους αγνοούμενους να υπάρχει και η ιστορία της αναγνώρισης μερίδας απ' εκείνους. Πώς το σχολιάζετε;

Γιώργος: Δεν έχω πλέον την άμεση εμπειρία της δημοτικής εκπαίδευσης, αλλά από τις εμπειρίες μου, τις ανακοινώσεις, τα όσα ακούμε γενικότερα, θεωρώ ότι οι εθνικιστικές στρεβλώσεις υπάρχουν. Μπορεί κάποια συνθήματα να είναι πιο μαλακά ή πιο έμμεσα πια, αλλά θεωρώ ότι η ελληνοκυπριακή παιδεία υπερτονίζει το ελληνικό στοιχείο.

Μπολιάζουμε στα παιδιά μόνο τον πόνο από το θλιβερό παρελθόν και το μέλλον το

αφήνουμε να επικρέμαται σαν σύνθημα.

Γιώργος: Γενικότερα οι ιστορικές αναδρομές που γίνονται μέσα στα πλαίσια της κυπριακής εκπαίδευσης, ουσιαστικά θυματοποιούν περισσότερο τους Ε/Κ. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να επισκιάζεται η κατοχή, ο ρόλος του ιμπεριαλισμού και της Τουρκίας. Αλλά μέσα στα πλαίσια της τοπικής διάστασης του κυπριακού προβλήματος, η ε/κ παιδεία και η εκπαίδευση είναι ετεροβαρής και τείνουν προς τη θυματοποίηση των Ε/Κ και πολύ λιγότερο των Τ/Κ. Αυτό είναι ιστορική στρέβλωση και δεν επιτρέπει τη διαμόρφωση κουλτούρας λύσης.

Γρηγόρης: Υπάρχει αυτό το μονοπώλιο του πόνου. Λες και δεν υπάρχουν Τ/Κ αγνοούμενοι και πρόσφυγες, ή λες κι ο πόλεμος δεν έφερε κακό σε ολόκληρο τον πληθυσμό της χώρας. Αυτή η αντίληψη παραμένει η ίδια εδώ και δεκαετίες. Μπορεί από τότε να άνοιξαν τα οδοφράγματα να αυξηθήκαν στο ελάχιστο οι αναφορές στην τ/κ κοινότητα, αλλά επί της ουσίας υπάρχει μια θέση ότι, ένα περίπου, η Κύπρος είναι η ε/κ κοινότητα.

Συνεπώς δεν πρέπει να αναρωτιόμαστε γιατί δεν βγήκαν άλλοι να εκφράσουν συμπάρασταση στον αγώνα των Τουρκοκυπρίων.

Γιώργος: Αυτή η νοοτροπία δεν επιτρέπει σε πολύ κόσμο να ξεπεράσει φοβίες, να βγει στους δρόμους, να μιλήσει για αλληλεγγύη και να περάσει μήνυμα συμπαρατάξης. Υπήρξε πρόοδος. Όταν ήμασταν εμείς μαθητές κυκλοφορούσαν φυλλάδια, ειδικά σε περιόδους

εθνικών εορτών, που έγραφαν «καλός Τούρκος, νεκρός Τούρκος». Αυτές πλέον δεν είναι τόσο διαδεδομένες μέθοδοι εθνικιστικής συνείδησης. Όμως υπάρχει αυτή η επικέντρωση στη θυματοποίηση των Ε/Κ και μόνο. Την τελευταία δεκαετία πάρα πολλοί ακαδημαϊκοί, ανεξαρτήτως πολιτικού χώρου, ανέδειξαν το ζήτημα στην ε/κ παιδεία. Το λυπηρό είναι πως αυτά τα επιστημονικά πορίσματα δεν έχουν την ανάλογη προβολή στην κυπριακή πραγματικότητα. Γρηγόρης: Αυτή η γνώση επειδή συγκρούεται με εθνικιστικά ιδεολογήματα του παρελθόντος, δεν καταφέρνει να περάσει στην εκπαίδευση. Μα η Ακαδημία και το Πανεπιστήμιο πρέπει ουσιαστικά να επικοινωνούν με την κοινωνία και την Παιδεία! Δεν γίνεται να χρησιμοποιούνται ακόμη τα εγχειρίδια και οι προσεγγίσεις του '60 και του '70.

Τα οποία εμπεδώνουν το φόβο στα παιδιά.

Γρηγόρης: Θεωρείται σήμερα αιρετικό να διασταυρώσεις το οδόφραγμα. Μα οι Ε/Κ και οι Τ/Κ μαθητές πρέπει να έρθουν πρόσωπο με πρόσωπο για να καταλάβουν στην πράξη ότι ο εθνικισμός δεν μας πάει μπροστά. Όταν κάναμε τις πρώτες εκδηλώσεις το 2005 και φέραμε Τ/Κ μαθητές, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς τους και επισκεφτήκαμε σχολεία στη Λάρνακα και στη Λευκωσία, υπήρχε ένα μούδιασμα. Μια απόσταση. Να μην έρθουν στο σχολείο μας...

Πήγατε κι εσείς στην άλλη πλευρά;

Γρηγόρης: Ναι. Μια φορά έγινε επίσκεψη σε σχολείο και ήταν με την έγκριση των γονιών. Ήταν μη εργάσιμη μέρα του σχολείου. Το 2008. Όμως εμείς ως εκπαιδευτικοί κάνουμε συχνά επισκέψεις σε σχολεία τουρκοκυπριακά. Με τους μαθητές είναι πιο δύσκολο γιατί υπάρχει αντίδραση από πλευράς των ελληνοκυπριακών εκπαιδευτικών οργανώσεων.

Ποια Κοινωνία Πολιτών;

Ο στόχος του υπουργείου Παιδείας που προσπαθεί να μπάσει την κουλτούρα λύσης στα σχολεία βοήθησε καθόλου;

Γρηγόρης: Σε πολύ μικρό βαθμό. Δεν υπάρχουν πολλοί εκπαιδευτικοί να τονυλοποιήσουν. Σε κάθε σχολείο υπάρχουν κάποιοι εκπαιδευτικοί που κάνουν κάποιες εκδηλώσεις και αυτοί οι εκπαιδευτικοί τυχαίνει να είναι και της Πλατφόρμας. Ήταν πολύ καλή η προσπάθεια του κ. Ανδρέα Δημητρίου, αλλά πρέπει να πάμε ένα βήμα παρακάτω. Χρειάζεται περισσότερη αποφασιστικότητα. Αν θέλουμε φυσικά να επανενωθεί η Κύπρος....

Γιώργος: Χρειάζεται περισσότερη κινητικότητα σε κοινωνικό επίπεδο, από την οποία να τροφοδοτείται και η πολιτική ηγεσία η οποία διαπραγματεύεται.

Μα τι να περιμένουμε από μια Κοινωνία Πολιτών σχεδόν ανύπαρκτη;

Γρηγόρης: Δεν θα έλεγα ότι είναι ανύπαρκτη. Υπάρχει όμως μια γενικευμένη αδιαφορία εκ μέρους των Ε/Κ. Δεν είναι μόνο η Κοινωνία των Πολιτών αδύνατη. Είναι και τα ίδια τα κόμματα ως μηχανισμοί αδύναμοι.

Γιώργος: Η Κοινωνία των

Πολιτών είναι πιο πλούσια από προηγουμένως, αλλά -και αυτό το αλλά έχει τεράστια σημασία- είναι πιο πλούσια σε τμηματικά συμφέροντα κι όχι σε ιδεώδη όπως το ιδεώδες της λύσης.

Δεν είναι τουλάχιστον λυπηρό, οι Τ/Κ να καλούν την Τουρκία να φύγει απ' εδώ κι εμείς να μην κάνουμε τίποτα;

Γρηγόρης: Έγιναν κάποιες συναντήσεις, βγήκαν κάποιες ανακοινώσεις, όμως δεν πιστεύω πως είναι τυχαίο που βρέθηκε η Πλατφόρμα να κάνει εκδηλώσεις. Είμαστε έντονα δραστήριοι εδώ κι αρκετά χρόνια, κι είχαμε και το θάρρος να βγούμε στο δρόμο.

Μα τέτοιους εκπαιδευτικούς θέλουμε. Να βγαίνουν μπροστά...

Γρηγόρης: Στο βορρά είχαν σημαντικό ρόλο σ' αυτές τις κινητοποιήσεις οι εκπαιδευτικοί. Γιατί είμαστε λίγοι απ' εδώ; Έχει πολλούς παράγοντες...

Γιώργος: Η προπαγάνδα εναντίον της λύσης, η οποία πολλές φορές μπορεί να είναι έμμεση αλλά κάνει τη δουλειά της, είναι ένας από αυτούς τους λόγους. Άλλος λόγος είναι ότι μερίδα των ΜΜΕ, ίσως η πλειοψηφία των ΜΜΕ, στηρίζει τις εθνικιστικές δυνάμεις.

Γρηγόρης: Στα τηλεοπτικά Μέσα είναι συντριπτική η νίκη του εθνικισμού. Κι όταν έχεις ταυτόχρονα μια παιδεία εθνικιστική, μια εκκλησία με τεράστια οικονομική και πολιτική εξουσία η οποία έχει εθνικιστική ηγεσία -τις προάλλες θα θυμάστε την εκστρατεία που έκανε μοιράζοντας φυλλάδια- αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχει

ένας μηχανισμός προπαγάνδας που έχει σκοπό να εμποδίσει τη λύση του Κυπριακού. Κι αυτός ο μηχανισμός δεν είναι το ΕΛΑΜ. Το ΕΛΑΜ είναι η ακροδεξιά συνιστώσα αυτής της κατάστασης. Οι δυνάμεις που εναντιώνονται στην επανένωση της χώρας είναι σοβαρές μέσα στην κοινωνία. Και μέσα στα κόμματα, υπάρχουν σοβαρές δυνάμεις προς τον εθνικισμό.

Αναρωτιέμαι τώρα, ένας άνθρωπος που υποστηρίζει ό,τι κι εσείς, τι τον εμποδίζει να πάει σε μια διαδήλωση και να στείλει ένα μήνυμα ειρήνης;

Γρηγόρης: Το βασικό ζήτημα, πέραν από τις δυνάμεις του απορριπτισμού που είναι δυνατές με πολλά λεφτά κι εξουσία, με διασυνδέσεις με το κράτος, είναι η απογοήτευση του κόσμου. Το 2004 επέφερε τραγικό πλήγμα στην επαναπροσέγγιση η οποία υπήρχε δυνατά από το '90 και κορυφώθηκε και μαζικοποιήθηκε το 2003 με το άνοιγμα των οδοφραγμάτων. Το πέρασμα στην αντίθετη πλευρά μετά το 2004 σταμάτησε. Υπάρχει μια σημαντική μειοψηφία του 10 -15% που συνεχίζει να διασταυρώνει τα οδοφράγματα, και να έχει επαφές με την άλλη πλευρά, αλλά δεν μπορεί να συγκριθεί τούτο με το βαθμό που υπάρχει στην τ/κ κοινότητα.

Θεωρείτε πως έχουμε ξανά συνθήκες 2003;

Γρηγόρης: Ναι, αν κι αυτή τη φορά δεν καταφέρνει η ε/κ κοινότητα να αφουγκραστεί το τι γίνεται και να δράσει, θα είναι πιο καθοριστική η ήττα σε σχέση με εκείνη που υπέστη

το κίνημα της λύσης και της επανένωσης το 2004.

Γιώργος: Ταυτόχρονα καταβάλλονται και προσπάθειες για λύση σε πολιτικό επίπεδο. Προσωπικά πιστεύω ότι η παρούσα Κυβέρνηση κάνει ουσιαστικές προσπάθειες και πρέπει να υποστηριχθεί στην προσπάθειά της για λύση. Όμως το κοινωνικό επίπεδο είναι πάρα πολύ σημαντικό και ίσως μια αποτυχία να ενώσουμε τις φωνές μας με τους Τ/Κ, να μεταφραστεί και σε αποτυχία στο πολιτικό.

Γρηγόρης: Θεωρώ ότι η σημερινή Κυβέρνηση σαφέστατα σημείωσε πρόοδο σε σχέση με την προηγούμενη, όσον αφορά στις συνομιλίες. Όμως εκεί που απέτυχε είναι στην καλλιέργεια του κλίματος λύσης. Δεν είναι τόσο στις συνομιλίες που δεν πάμε καλά. Εκεί επιτεύχθηκαν κι επιτυχίες. Αλλά περισσότερο στην κοινωνία. Δεν είναι δυνατόν να μην υπάρχει μια ευαισθητοποίηση μέσα στον κόσμο, ένα όραμα, μια ελπίδα. Έρχομαι πίσω στην προηγούμενη

ερώτηση... Γιατί δεν έχουμε πολύ κόσμο. Διότι πολύς κόσμος δεν ελπίζει για λύση. Και σκέφτεται γιατί να πάει σε μια εκδήλωση. Για να είναι γραφικός;

Γιώργος: Μέσα από τις κινητοποιήσεις βγαίνει άλλο ένα δυνατό μήνυμα. Ότι έχουμε και οι δυο κοινότητες ακόμη έναν κοινό εχθρό εκτός από τον εθνικισμό. Την Τουρκία. Και είναι άλλο ένα σημείο που μας ενώνει. Που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως πολιτικό επιχείρημα στους διστακτικούς της επανένωσης.

Το μήνυμα των κυπρίων Ζαμπατίστα: πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αναγνώσεις του τ/κ παλλαϊκού κινήματος

ΤΟΥ Νίκου Τριμκλινιώτη

Η πλατεία İnönü ήταν γεμάτη. Η επιτυχία της παναπεργίας και παλλαϊκής κινητοποίησης των τ/κ είναι πασιφανής. Μαζική, με παλμό, πνεύμα και έμπνευση. Όταν οι μάζες κινητοποιούνται απαιτώντας τα δικαιώματα τους κάτι αυτόματα αλλάζει. Ήταν τόσο επιτυχημένη η κινητοποίηση που ήδη ξεκίνησε ένας ψευδοπόλεμος στα ΜΜΕ ως προς το νόημα τους. Τι ήταν τέλος πάντων αυτή η κινητοποίηση;

Δεν θα ασχοληθώ με γεγονότα που αναφέρθηκαν στα διάφορα πρακτορεία ειδήσεων. Εξάλλου, με τόσους αυτόπτες μάρτυρες τούτο είναι αχρείαστο.

Μέρες του 2003;

Ο Mehmet Çağlar, βουλευτής του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος (CTP) ήταν ανένδοτος ότι «δεν είναι όπως το 2003»

- αφού «οι Τουρκοκύπριοι δεν πιστεύουν πλέον ότι θα υπάρξει μια λύση έστω και αν εξακολουθούν να θέλουν μια λύση»: οι Τουρκοκύπριοι είναι πολύ απογοητευμένοι από την ΕΕ και από τους Ελληνοκύπριους που ψήφισαν «Όχι» και, επομένως, τιμώρησαν το κόμμα του και τον Ταλάτ, τονίζει ο κ. Çağlar (Πολίτης 01.28.2010). Εχω την εντύπωση ότι αυτό σκέφτεται ο ίδιος κι αυτό αναμφίβολα αντανάκλα τη προσέγγιση της ηγεσίας του κόμματος του. Δεν έχω ωστόσο πειστεί ότι αυτό ήταν το γενικό αίσθημα της μάζας του λαού στη διαδήλωση. Ασφαλώς, υπάρχουν και εκείνοι, όπως οι οπαδοί του Serdar Denktaş ή κάποιιοι από τις συμμετέχουσες δεξιές συντεχνίες που ήθελαν να περιοριστούν σε αιτήματα και συνθήματα καθαρά οικονομικής φύσεως.

Στον αντίποδα αυτής της

προσέγγισης έχουμε τις πιο ριζοσπαστικές συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι οποίες στην πραγματικότητα είναι η ψυχή των διαδηλωτών και ηγούνταν των διαδηλώσεων, όπως το συνδικάτο των δασκάλων, ΚΤΟΣ: η «οικονομική» ήταν απλώς μια άλλη μια πτυχή του «κοινωνικοπολιτικού». Εξάλλου, η Πλατφόρμα Συνδικαλιστικών Οργανώσεων αποτελούμενη από 28 συνδικάτα και πολιτικές ομάδες απαιτεί «κοινοτική αυτονομία και αυτοδιοίκηση, δημοκρατικά και εργασιακά δικαιώματα και την επανένωση της χώρας». Στόχος της είναι,

«η αυτοδιοίκηση της κοινότητας, εξαλείφοντας το πρόβλημα της εκπροσώπησης της πολιτικής βούλησης. Η πλατφόρμα δεν στοχεύει να είναι κυβέρνηση.»

Αντηχεί εδώ η Πλατφόρμα «Αυτή η Χώρα είναι Δική μας» με τις μεγαλειώδεις κινητοποιήσεις του

2002-2004. Μα σπάζει τα σύνορα της περιοχής μας καθώς ο λόγος τούτος προσομοιάζει με τον λόγο των Ζαμπατίστας – είναι μια κυπριακή εκδοχή του που θέτει το ταυτοτικό ζήτημα της ύπαρξης των τ/κ ως ιθαγενών σε ένα αποικιακό/μετααποικιακό πλαίσιο. Κατ' επέκταση είναι έκφραση των κυπρίων στο σύνολο μας, χωρίς να εγκαταλείπονται οι ιδιαιτερότητες των ε/κ και τ/κ.

Ε/Κ Ερμηνείες: Μια διαπάλη με άλλα μέσα

Αν κοιτάξουμε τις πρώτες ελληνοκυπριακές αντιδράσεις ή ερμηνείες των διαδηλώσεων μπορούμε να εντοπίσουμε παρόμοιου είδους στάσεις, όπως αυτές που κυριαρχούσαν κατά τη διάρκεια των μαζικών διαδηλώσεων του 2002-2004. Ορισμένοι, όπως και τότε, είναι κυνικοί. Τυχαία μίλησα με ένα άγνωστο για το θέμα και μου είπε ξερά: «Το μόνο που τους νοιάζει είναι το συμφέρον τους». Κάποιος άλλος μου το 'πε κυπριακά: «εν η πούγκα που τους κάφκει, τίποτε άλλο». Αντέδρασα έντονα: Φυσικά και οφείλουν να νοιαστούν το συμφέρον τους• τι είναι αυτό που παρακινεί τους ανθρώπους να κατέβουν στους δρόμους; Το συμφέρον τους, το οποίο στην προκειμένη περίπτωση είναι το κοινό μας συμφέρον, το κοινό μας καλό. Το κύριο άρθρο της Cyprus Mail είναι επίσης κυνικό: «η παραφροσύνη των συνδικάτων προφανώς δεν περιορίζεται στις περιοχές υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας», διακηρύσσει σε μια εξέταση κράτη νεοφιλελεύθερης αλαζονείας ασυναρτησίες της. Από την άλλη πλευρά, το ΑΚΕΛ είχε εκδώσει την αλληλεγγύη του με τους Τουρκοκύπριους εργαζόμενους

διαδηλωτές. Άλλοι επισημαίνουν ότι δεν είναι όπως το 2003: δεν υπάρχει συγκεκριμένο σχέδιο, όπως υπήρχε τότε και η ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ έχει παραμείνει στάσιμη, είπε ο Νίκος Μούδουρος (ειδήσεις MEGA 20.01.2011), σύμβουλος του Προέδρου Χριστόφια στις τουρκικές υποθέσεις. Το συνδικάτο των δασκάλων Προοδευτική και η Δικαιοδική Πλατφόρμα Εκπαιδευτικών ερμηνεύουν τις διαδηλώσεις ως ένα κάλεσμα για δράση: θυμίζουν σίγουρα το 2003 και ανοίγουν προοπτικές για κοινό αγώνα.

Εχω την εντύπωση ότι παρά τις οριενταλιστικές και αλαζονικές οπτικές των ΜΜΕ, γενικά υπήρξε μια περιέργεια ανάμεσα στους ε/κ: «κάτι γίνεται εδώ». Χωρίς ωστόσο να μπορέσουν να το προσδιορίσουν.

Ποιό ήταν λοιπόν το μήνυμα;

Είμαι της άποψης ότι το μήνυμα που δόθηκε ήταν τόσο οικονομικό, όσο πολιτικό. Ωστόσο το κυρίαρχο μήνυμα ήταν σαφώς πιο εκτεταμένο κοινωνικό που είναι και υποχρεωτικά πιο πολιτικό μήνυμα. Πώς αλλιώς μπορεί κανείς να ερμηνεύσει τον όρο «Κοινωνική Επιβίωση» - “Communal Survival” (Simon Bahceli, Cyprus Mail 28.1. 2011) που κυριάρχησε και που άγγιξε τις ευαίσθητες χορδές των τ/κ κινητοποιώντας το λαό; Είναι ακριβώς αυτή η αγωνιώδης μιας αντιπαράθεσης που εκφέρει ως λόγο κινητοποίησης εκφορά με κεντρικό άξονα την «κοινωνική/κοινωνική επιβίωση». Η αμφισημία στην τουρκική της λέξης «toplum» που σημαίνει ταυτόχρονα «κοινωνία, κοινωνική ομάδα και κοινότητα»,

υποκρύπτει subliminal μηνύματα προς διάφορες κατευθύνσεις, ενώ παράλληλα ανοίγει το πεδίο για μια άλλη οπτική, για μια άλλη δράση. ‘Toplumlim’ σημαίνει κοινωνιολογία, ενώ ‘toplumcu’ σημαίνει σοσιαλιστής ή κολεκτιβιστής ή κομμουναλιστής ή κοινοτιστής (βλ. κοινό λεξικό της Τουρκική/Αγγλικής και Τουρκικής/Ελληνικής). Χωρίς να διεκδικώ καμία εμπειρογνωμοσύνη στην τουρκική γλώσσα, διακρίνω εδώ το λογοπαίγνιο ενός πολύπλοκου και ανεπτυγμένου πολιτικού λόγου. Αυτό δεν μπορεί παρά να ξαφνιάσει τον αδαή ε/κ που βλέπει μόνο υποτιμητικά και χοντροκομμένα τα τεκταινόμενα στην τ/κ κοινότητα. Το μήνυμα που στέλνεται είναι διττό και προς δύο κατευθύνσεις: στρέφεται πρώτιστα προς στην Αγκυρα που αντί να «σώσει» τους τ/κ τους οδηγεί στον αφανισμό. Στρέφεται ωστόσο και προς τους Ελληνοκυπρίους: οι τουρκοκύπριοι αποδεικνύουν και πάλι ότι είναι πολιτικά υποκείμενα που παράγουν ιστορία μέσα από τον λόγο και την δράση τους.

Η ανάγνωσή μου βασίζεται σε μια κοινωνική και πολιτική αντίληψη των πραγμάτων. Και εδώ όλα εξαρτώνται από το πώς διαβάσει κανείς την ιστορία. Αν κανείς βλέπει την ιστορία να γράφεται από «μεγάλους άνδρες» [κατ' εξαίρεση, επίσης, γυναίκες], τότε δεν μπορεί παρά να συγχέεται ή/ και να είναι κυνικός για τη διαδήλωση. Εδώ υποβόσκει και ο «φόβος των μαζών»: οι ελίτ φοβούνται τις μάζες, εξ ου και το «μίσος για τη δημοκρατία», όταν πραγματικά θίγονται τα προνόμια, ο πλούτος των ανωτέρων τάξεων και η καθεστηκυία τάξη.

Είμαι της αντίθετης άποψης.

Πιστεύω ότι είναι οι συνηθισμένοι άνθρωποι που γράφουν, ή που φτιάχνουν, την ιστορία – ασφαλώς πολλές φορές προσωπικότητες, συμπεριλαμβανομένων «μεγάλων ονομάτων» αφήνουν επίσης το σημάδι τους. Υπό την έννοια αυτή χρειαζόμαστε μια διαφορετική ανάγνωση της μαζικής τ/κ διαδήλωσης που να διαβάζει *πολιτικά και κοινωνικά* την αμφισβία της «κοινωνικής/κοινοτικής επιβίωσης». Οπότε, ποια είναι η διαφωνία; Ποιά είναι η αμφισβήτηση για την έννοια της «κοινοτικής επιβίωσης» εδώ;

Listen

Όπως επισημαίνει ο Rancière, η διαφωνία/διχογνωμία με την καθεστηκία ή κανονική τάξη πραγμάτων (νόμος, εξουσία, κρατικός μηχανισμός κκ) παράγεται κατ' εξεύρεση το πολιτικό, το οποίο είναι το αποτέλεσμα *εξαιρετικών περιστάσεων*. Θεωρεί ότι η πιο σχετική διάκριση που πρέπει να γίνει είναι ότι η *πολιτική* είναι εξαιρετική, ενώ η *αστυνομία-τάξη* είναι κοινός τόπος: «η πολιτική, στην ιδιαιτερότητά της, είναι σπάνια. Είναι πάντα τοπική και περιστασιακή»: «αντανακλά πάντα μία κοινωνική αναστάτωση, μία κοινωνική σύγκρουση γύρω από μία ευρύτερη διαμάχη» (Bowman on Rancière <http://ranci%C3%A9re.blogspot.com/2007/09/populisms-of-laclau-ranciere-ar-diti-by.html>).

Είναι μέσα σε αυτή την εξαιρετική στιγμή που η απεργία και η διαδήλωση των Τουρκοκυπρίων που παρέλυσαν την «κανονική τάξη» που έχουμε την ανάδυση της πολιτικής:

ανοίγει δυνατότητες για νέες υποκειμενικότητες, για νέες δράσεις και συλλογικούς βίους. Αποτελεί Συμβάν (όπως το ορίζει ο Badiou) γύρω από το οποίο οι άνθρωποι αποφασίζουν πού βρίσκονται. Είναι γι' αυτό ακριβώς που το μήνυμα της εκδήλωσης είναι ανοικτό, αμφιλεγόμενο και αποτέλεσμα διχογνωμίας/πάλης. Υπάρχει πάντα βέβαια η δυνατότητα για κλείσιμο αυτής της αμφισβήτησης: «δεν ήταν τίποτα», όπως «οι καθηγητές του τίποτα» επιχειρήσαν να πουν για το 2008 στην Ελλάδα (βλ. Ακης Γαβριηλίδης, «Οι καθηγητές του τίποτα: Η αντι-εξέγερση ως πολιτική επιστήμη» <http://istanbulizein.wordpress.com/> ή «ήταν κάτι ασύνηθες, μια στιγμιαία λήξη που θα περάσει», λένε οι απολογητές της καθεστηκία ή κανονική τάξη (η «αστυνομία - τάξη» στην ορολογία του Rancière). Πρόκειται για την *υπόθεση καταστολής του Συμβάντος*.

Στον αντίποδα αυτής της οπτικής, οι αμφισβητίες της τάξης πραγμάτων αντιπαραβάλλουν την ανάγνωση που επιμένει ότι από αυτό «κάτι που συμβαίνει» γεννιέται μια *ιστορική-πολιτική στιγμή* όπου το νέες υποκειμενικότητες γεννούνται. Εξάλλου, «το κοινωνικό ζήτημα» υπήρξε από ανέκαθεν κατεξοχήν πολιτικό ζήτημα. Η αντίδραση των ε/κ πολιτικών μέχρι τώρα, τουλάχιστον αυτοί που ανέγνωσαν ότι «κάτι συμβαίνει εκεί» έμεινε μετέωρη: Δηλαδή ανέγνωσαν ορθά ότι πρόκειται για αντίσταση στην Αγκυρα – εξ ου και αναφορές ότι πρόκειται για «κραυγή απόγνωσης» ή «φωνή απελπισίας». Ωστόσο, έμειναν ως εκεί. Δεν μπόρεσαν να ολοκληρώσουν το βήμα που απαιτεί αναγνώριση της

ισοτιμίας των τ/κ ως *πολιτική κοινότητα*, ως υποκείμενα που παράγουν λόγο, κι όχι ως ζώα που κραυγάζουν γιατί έχουν φωνή. Εφόσον αντιστέκονται στις επιβουλές της Αγκυρας, δεν είναι υποχείρια της Αγκυρας, όπως ο κυρίαρχος ε/κ λόγος τους θέλει: Κι όπως ορθά μας διδάσκει ο Λακάν, αυτό δεν είναι παρά *φθόνος*: οι τ/κ θα μπορούσαν να είναι «δικά μας υποχείρια», όπως ονειρεύεται ο ε/κ πλειοψηφικός εθνικισμός.

Το ζήτημα τώρα θα μετουσιωθεί σε αντικείμενο συζήτησης για ειδικούς, εμπειρογνώμονες και πολιτικούς στα μέσα ενημέρωσης. Τώρα ξεκινά η δεύτερη φάση της αντιπαράθεσης/διχογνωμίας που θέλει να επιβάλει ερμηνεία ως προς το νόημα της κινητοποίησης. Κι αυτό γιατί ανάλογα με την ερμηνεία αυτής μπορεί να καθοριστεί και η συνέχεια της στο μέλλον. Η ρητορική πάλη ως προς την ερμηνεία μπορεί να θεωρηθεί ως απόπειρα «εξομάλυνσης» και κανονικοποίησης του Συμβάντος εντός της καθεστηκίας ή κανονικής τάξης πραγμάτων. Ταυτοχρόνως, παίζει και η επέκταση, μεγέθυνση και εμβάθυνση του Συμβάντος *με άλλα μέσα* στην ερμηνευτική πάλη για ηγεμονία. Εάν και όταν αποτύχει η υπόθεση καταστολής (δηλαδή η άποψη ότι «δεν ήταν τίποτα» ή ήταν ένα στιγμιαίο ολίσθημα), τότε η δεύτερη γραμμή άμυνας για τους καθεστωτικούς είναι εγκολπωθούν την ορολογία και υποβιάσουν το Συμβάν διεκδικώντας την ως «δική τους» μέσα από την απόπειρα κεφαλαιοποίησης του *Συμβάντος*.

Εχω υποστηρίξει ότι οι Τουρκοκυπριακές κινητοποιήσεις 2002-2004 αποδεικνύουν ότι οι τ/κ ως κοινότητα πάντοτε ήσαν πολιτικό υποκείμενο, που η Αγκυρα και η ελληνική-κυπριακή πλειοψηφία αρνούσαν να αναγνωρίσουν (βλ. Η Διαλεκτική του Εθνους-Κράτους και το Καθεστώς Εξαιρέσης, εκδ. Σαββάλας). Μόνο δύο άλλα βιβλία γραμμένα στην ελληνική έχουν προβεί σε αντίστοιχη αξίωση (Σία Αναγνωστοπούλου Τουρκία και Τουρκοκύπριοι και Θέμου Δημητρίου / Σωτήρη Βλάχου Η Προδομένη Εξέγερση - επίσης μεταφρασμένο στα τουρκικά). Τα δύο αυτά κείμενα αναφέρονται στην περίοδο Ανάν (δηλαδή λίγο πριν και λίγο μετά). Οφείλω να αναφερθώ στην σημαντική εργασία του Niyazi Kizilyurek που έχει θέσει το ζήτημα στην βάση αυτή: Είναι ίσως ο μόνος Τ/Κ που ακούγεται στην Ε/Κ κοινότητα.

Είμαστε τώρα σίγουρα στη μετά-Ανάν περίοδο: υπάρχει ένα νέο

παράδειγμα στις προσπάθειες για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Επιπλέον, είναι μια περίοδος αναστοχασμού - έχουμε προχωρήσει πέραν του διχαστικού 2004. Σίγουρα δεν ζούμε στο 2003• εξάλλου, μετά το 2004 η Κύπρος δεν είναι πια η ίδια, εφόσον το δημοψήφισμα ήταν ένα Συμβάν, ένα γεγονός - ορόσημο που έχει αλλάξει την κοινωνία μας και στις δύο πλευρές του συρματοπλέγματος. Αλλά η ζωή προχωρά - δεν είμαστε κολλημένοι σε εκείνες τις ημέρες: Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι έχουμε ξεπεράσει την «εποχή της αθωότητας». Μπορούμε να διδαχθούμε από το παρελθόν. Ασφαλώς, η δυναμική του 2004 δεν είναι η ίδια, ωστόσο η γνώση και εμπειρία από εκείνες τις δύσκολες μέρες μπορεί να είναι καταλυτική.

Υπό αυτή την έννοια, το 2011 προσφέρεται περισσότερο σαν ευκαιρία για τους Κύπριους από όσο οι περισσότεροι

μπορούν να φανταστούν. Κι αυτό παρά τις ήττες, τις επώδυνες οπισθοδρομήσεις και τις ουλές του παρελθόντος. Η Τουρκοκυπριακή μαζική απεργία και διαδήλωση αποτελεί περισσότερο από χαμόγελο που φέρνει μια χειμωνιάτικη λιακάδα. Μπορούμε να το κάνουμε το Συμβάν να κρατήσει; Από μας εξαρτάται, αν πρώτα κατανοήσουμε την βαθύτερη σημασία και την προοπτική του.

ΥΓ: Ηδη ο Irsen Kūçük επιχειρεί να κατευνάσει τα πνεύματα με την παροχή 13ου μισθού στους τ/κ εργαζόμενους. Θα τα καταφέρει άραγε; Κάθε άλλο παρά υποτιμώ την οικονομική διάσταση: η οικονομική διάσταση είναι κεντρικός πυλώνας του κοινωνικού και πολιτικού. Το θέμα είναι ότι η χειρονομία τούτη δεν είναι παρά ακόμα μια απόδειξη της επιτυχίας της κινητοποίησης. Η συνέχεια αυτής είναι αποτέλεσμα πάλης.

Ο φίλος μας ο Σαπρίν

ΤΗΣ Κούλας Κολοκοτρώνη

Ο σύντροφός μου τον αποκαλεί “Σουπουρή”. Ζωηρή φυσιογνωμία, σπληνοβολάει, ενέργεια και αισιοδοξία. Γύρω στα 45 με πρόσωπο που η οδύσσεια, της ζωής βαθειά χάραξε τα σημάδια. Παντρεμένος με την Χάνα - μια γυναίκα που την, χαρακτηρίζει η πραότητα αφού παίρνει την ζωή όπως έρχεται και προχωρά. “Καλοβυζασμένο” πλάσμα όπως θα λεγέ τότε η γιαγιά μου. Γέννημα, θρέμμα ο Σαπρίν της Ιμέτρα, του Διγενή - Τουρκοκυπριακό χωριό στην επαρχία Λευκωσίας. Γέννημα και η Χάνα του Κορνόκηπου της επαρχίας Αμμοχώστου όπου ζουν τώρα. Κι οι δύο τους πορίτζια τούτου του τόπου. Γνήσιοι Κυπράιοι. Κι ας λεν κάποιοι που, δεν αγαπούν

την Ειρήνη, κι ας μεμψιμερούν κάποιοι που ηδονίζονται να κτίζουν τείχη και να στήνουν παραβάν ανάμεσα στους ανθρώπους και να χωρίζουν τον ήλιο και την θάλασσα στα δύο. Κτίστης ο Σαπρίν στο επάγγελμα, νοικοκυπριακή βέρα η Χάνα. Μαθητές τα τρία παιθκια τους στην βόρεια Κύπρο. Ποιος δόλιος μήκε ανάμεσα μας και μας δίχασε; Γιατί μόνο για διάλογο ο τζόγος είναι; Ποιος μας όπλισε τα χέρια και τ’ αλληλοστρέψαμε; Τούτο πολύ θέλω να ξέρω. Ξένος δάκτυλος με με μια χούφτα δικούς μας Κυπραίους - Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, το δηλητήριο του Εθνικισμού ξεχείλησε και έφτασε μέχρι τη ψυχή. Το

σύμπλεγμα του <<πατριωτισμού>> (ποιος εν παραπάνω πατριώτης) ρίζωσε για τα καλά στο πετσί κάποιων που δίχασαν τον κόσμο σε προδότες και μη, σε φιλοπατρείς και σε μη φιλοπατρείς. Ο παραλογισμός τους ασύστολα επικίνδυνος. Αυτοί οι κάποιοι έστω λίγοι σε αριθμό μα μίσος, μπόλικο, φαντάζονται (μόνο περί φαντασίας ο λόγος) πως αποτελούν οι όμοιοι τους κι αυτοί, της γης τον ομφαλό και πως οι άλλοι οι διαφορετικοί το ΧΑΣΜΑ.

Έξι χρόνια πριν περίπου αποφασίσαμε με τον σύντροφο μου να δημιουργήσουμε και εμείς το δικό μας “κομμάτι” σπίτι, όπως τάχα όλος ο “χαϊρήλης”, κόσμος. Οι προσφορές για το κόστος του σπιτιού έδιναν και έπαιρναν; Η μια προσφορά χειρότερης της άλλης. Η απογοήτευση μας σχεδόν στα όρια της απελπισίας, “κλεψιά” στο αποκορύφωμα της. Μετά από πολλή συλλογισμό, αποφασίσαμε να φράξουμε το όνειρο μας για ένα “κομμάτι” σπίτι, ίσως όμως και να μελλέ να γίνει όπως και έγινε “το κισμέτ” έλεγε και η γειτόνισσα της γιαγιάς, μου της Χρυσταλλούς στο χωριό Κασάφανη της Κερύνειας η Γκίουλ.

Ο παλιόφιλος μας ο Αναστασάτως που είχαμε μαζί γευτεί το γλυκόπικρο της προσφυγιάς ψωμί και συνάμα τα “βόλια”, του αδελφοκτόνου πραξικοπήματος το '74 καθ' ότι τόπρα δηλώνουμε πέρα από κάθε φόβο και ΔΕΙΛΙΑ της απέχθειας μας για τα τότε πεπραγμένα, “Καρφιά” τότε στο μάτι “της νέας τάξης πραγμάτων” , μας μίλησε για τον Σαπρίν τον Τουρκοκύπριο, τον “Καρτάσιη” όπως τον λέει ο Αναστάσης, γέννημα θρέμα της Πέτρας του Διγενή, “ειλικρινής τζι' αυθόρμητος”, επέμενε ο Αναστάσης, ‘μα πάνω που ούλλα τίμιος τζιε καλός τεχνίτης’. Τα κυπριακά του δε “φαρσίν”. Μ’ ένα εντάξει κείνο τζ’ αυθόρμητο χωρίς σκέψη δεύτερη ξεκίνησε και πάλι το γκρεμισμένο όνειρο για “κάτι δικό μας” να παίρνει σάρκα και οστά. Το επόμενο απόγευμα, νωρίς νωρίς τον καφέ μας, ο “καρτάσιης” ο Σαπρίν, ο παλιόφιλος ο Αναστάσης κι ο σύντροφος μου σο καφενείο του Προσφυγικού συνοικισμού, όπου ζούσαμε μετά την εισβολή του Τουρκικού στρατού το '74 και ακολούθως του αισχρού, φασιστικού, πραξικοπήματος από κάποιους ανεγκέφαλους τσις 15 Ιούλη. Στο προσφυγικό κείνο καφενείο

“μια Μηλιά” έγιναν οι συστάσεις. Λες και γνωριζώμασταν από “το χθές” με τον Σαπρίν. Ούτε άγχος, ούτε αμηχανία. Η κουβέντα μας, ο “κουνουσμάς” όπως έλεγε και ο Σαπρίν γυρώφερνε γύρω από τη ζωή, τις χαρές και τα βάσανα της, τα “τέρτια” και τα “τσαλίμια” της. Τον σκέυο καφέ ακολούθησε η παγωμένη μύρα εκεί, στο “Η μια Μηλιά” το προσφυγικό καφενείο του Πετρή”, κυνυγημένος τότες από το βόλια του Τούρκου στρατιώτη αλλά και του Κυπραίου συμπατριώτη. Γύρεψε “Πετρή” καταφύγιο τότες κάτω από ένα γέρικο, ευκάλυπτο όπου και έστησε την “ζήση” του, το καφενείο του “στρατευμένος” από το χωρκό του. Ήταν “τεχνίτης” μερακλής του καφέ. Έψηνε τον καλύτερο καφέ στο χωρκό του τζιε τα περιχώρα.

Το δροσερό αεράκι και οι φωνές οι χαρούμενες των παιθικών, στο διπλανό αλώνι μας μπόλιαζαν με αισιοδοξία. Κι όσο η ώρα περνούσε κι όσο κουβεντιάζανε στον καφενέ του Πετρή του “μια Μηλιώτη”, με τον “καρτάσιη”, τόσο πιο πολύ σιγουρεύαμε τον εαυτόμας πως το όνειρο μας για “ένα κομμάτι σπίτι” δεν θα χαραμίζαμε σε κσνένς ψευδοτεχνίτη, σε κανένα παραπόντη.

Το σπίτι θα μας το’ φτιαχνέ ο φίλος πλέον ο Σαπρίν. Συνεπαρμένοι τόσο εγώ κι ο σύντροφος μου από την απρόσμενη ανακάλυψη του νέου, Τουρκοκύπριου φίλου, του δώσαμε το χέρι σφίγγοντας το δικό του, με τη σιγουριά πως τα θεμέλια ήδη του σπιτιού είχαν εδραιωθεί.

Το βλέμμα μου έπεσε στα διπλανά αλώνια. Η φύση στο μεγαλείο της Εξ’ άλλου η Άνοιξη πλέον είναι τόσο γλυκιά εποχή. Η αισιοδοξία στο “ζενίθ”. Την θέση του χειμώνα που οι ψυχές βαραίνουν, τώρα η άνοιξη έχει πάρει. Της Αδελφοσύνης το μήνυμα στ’ ανοιξάτικο, δροσερό αεράκι, γυροφέρνει. Ας μην αφήσουμε τους δύσβατους βάλτους, τα στενά δρομάκια να κάνουν την ζωή μας ακόμη πιο δύσκολη. Ας ανοίξουμε δρόμους πλατιούς και φωτεινούς. Ας οργώσουμε το χώμα, ας, το κάνουμε γόνιμο τουλάχιστον ας προσπαθήσουμε. Υπάρχει ελπίδα. Φτάνει, να το θελήσουμε. Ας δώσουμε αξία στη ζωή γκρεμίζοντας τα τείχη της ντροπής.

Πίσω από τα τείχη υπάρχουν ψυχές που λαχταρούν, υπάρχει ο Σαπρίν, η Γκιούλ, ο Σίνγκης... . Υπάρχουν φωνές παιδικές... υπάρχουν τιτιβίσματα πουλιών ... υπάρχει ελπίδα .... Ερχόταν καθημερινά ο Σαπρίν κι έκτιζε το τείχος της ελπίδας... κι έκτιζε...έκτιζε ο Σαπρίν μαζί με τον βοηθό του το Σερέλ. Κάθε μέρα πουπερνούσε όλο και πιο πολύ φούντωνε η ελπίδα για Σωτηρία τούτου, του τόπου για το “δέσιμο” των ανθρώπων. Όλα γύρω τόσο όμορφα, τόσο αισιόδοξα .Το σιγοτραγούδιμα του Σαπρίν πότε, με λόγια πότε, με σφύριγμα απαλό και το τόσο γλυκό βλέμμα της Σερέλ σκορπούσαν σκότους που όλο και πιο απειλιτικά υψώνονταν. Το σιγοτραγούδιμα, του Σαπρίν, σήμαινε, πολλά. Δροσερό κι ανάλαφρο μα κυρίως ελπιδοφόρο.

Επτά μήνες το κτίσιμο κράτησε. Επτά μήνες, ολόκληρους περνούσε ο Σαπρίν της ντροπής το οδόφραγμα μαζί με τη Σερέλ κι ερχόταν “πουποδά”, κι έκτιζε ... μάλλον, θεμελίωνε το

τείχος της ΕΙΡΗΝΗΣ. Αγωνίστηκαν κι οι δύο σκληρά ... ομολογώ ... μα πέτυχε . Οι λίθοι οι θεμέλιοι που είχαν “ριχτεί”στις “ρίζες” του σπιτιού δυνατές και περήφανες εκπέμπουν, σιγουριά, ενέργεια θετική που γεμίζει κι όλο γεμίζει τις μπαταρίες της ΥΠΟΜΟΝΗΣ.

Έξι χρόνια διάβηκαν από τότες που το όνειρο για “ένα κομμάτι σπίτι” πέρασε στην πραγματικότητα. Έξι χρόνια ολόκληρα από τότες που ο φίλος ο Σαπρίν με κείνο το καθόλου μονότονο σιγοτραγούδιμα έβαλε κι αυτός το λιθαράκιτον στην μάχη της επαναπροσέγγισης.

Πάει τζιε έρκετε ο Σαπρίν. Κτίζει τζιε “κτίζει” τζιε ποτζί τζιε πουποδά. Κάμνει ό,τι, μπορεί να μοιράσει την απόσταση . Είναι απ’ εκείνους που σταθερά πιστέφκουν πώς την Ειρήνη την κτίζουμε εμείς...είναι απ’ εκείνους που δεν μπορούν, να βλέπουν τους δρόμους “μπλοκαρισμένους” και τις ελπίδες χαμένες.

ΑΓΓΕΛΙΑ [Ζητείται πατριώτης..]

Μέσα σε αυτές τις δύσκολες μέρες της κρίσης της οικονομικής και στην προοπτική μη λύσης του προβλήματός μας κάνω μια ύστατη προσπάθεια να βρω έναν πατριώτη.

Γιατί η πατρίδα, που παίρνει το όνομά της από τους πατεράδες μας, προϊόν πολιτισμικό μιας πατριαρχικής κοινωνίας, έχει γένος θυληκό. Κι’ αυτό γιατί ένας πολεμιστής, άντρας ως είναι –και αντρείος, δε μπορεί παρά να εκφράζει την αγάπη του σε μια γυναικεία ιδέα, σαν την πατρίδα, όπως ο στρατιώτης ζητείται να αναγνωρίσει ως ερωμένη του το όπλο που κρατεί.

Έτσι κι’ εγώ, ως στρατιώτης σας γράφω και ως πολεμιστής. Μπορεί να μην έχουμε την ίδια πατρίδα, αν και γεννηθήκαμε στον ίδιο τόπο, γιατί εμένα «πατρίδα μου είναι το μέλλον», μπορεί να μην πολεμούμε με τα ίδια μέσα, γιατί γκόμενα εγώ έχω το πληκτρολόγιο, μεγάλες θυληκές ιδέες; Θα μπορούσαν να τη λένε ειρήνη, ή ενότητα, ή αδελφοσύνη, αλλά τη λένε «αλληλεγγύη», και όχι πάντως, δεν την λένε «πατρίδα» ούτε «έθνος». Απλά μια αγγελία θέλω να βάλω στη στήλη σας, την πιο μικρή, την πιο ασήμαντη στήλη, απ’ αυτές που μόνο κάτι διψασμένοι για διάβασμα ακολουθούν και ξεψυρίζουν.

Μια αγγελία που να λέει πως:

«Ζητείται πατριώτης.. που να ανταλλάζει την περιουσία στο Νότο με ισότιμης αξίας περιουσία στο Βορρά. Ισότιμης.. όπως ο «ΦΟΡΕΑΣ» και πως «είμαι διατεθειμένος να του χαρίσω και την προσφυγική μου ιδιότητα, την εκ πατρογονίας, για να διακαιούται και τη «ΜΕΡΙΜΝΑ».

Αυτά..

Γιατί δεν είναι η εισβολή, ούτε τα 36 χρόνια που με πτόησαν, αλλά είναι το όνειδος και η αδικία των “δικών μας” που τώρα και 36 χρόνια σκόρπισαν τους συγχωριανούς μου και μας καταδίκασαν στη φτώχεια εμάς και τα παιδιά μας.

Ε, όχι.. «κανεί πκιον».. Γιατί να ξέρετε, εμείς τη σκλαβιά τη ζήσαμε και τη ζούμε στο Νότο.. από Νότιους..

Πολλές φορές ρωτώ τον εαυτό μου, όπως άλλωστε κι εσύ, τι κάνω εδώ. Πώς μπορώ να αντέχω το πριονίδι που βγαίνει από το πρωινό παραλήρημα των εκπομπών, πως αντέχω τους ρύπους που βγαίνουν από τους εγκέφαλους δεινοσαύρων, νέων ανθρώπων κατά τα άλλα, για να με διαφωτίσουν για το “θέμα” της ημέρας λες κι’ εγώ, ή εσύ, χρειαζόμαστε πατρόνες κεφαλές που να σκέφτονται για μας και αντί για εμάς, με τη μονολιθικότητα που συνεπάγεται η γενίκευση της σκέψης τους.

Με τρομάζει συχνά η ιδέα να σε αφήσω και να φύγω, όχι γιατί φοβάμαι το άγνωστο, ίσα-ίσα που με ελκύει, αλλά τι να κάνω έχω δημιουργήσει καταστάσεις εδώ, έχω δεσμεύσεις, έχω ευθύνες. Κι’ εσύ πάλι δεν αναβάλλεις να μου το θυμίζεις, πως σου οφείλω ό,τι είμαι και προ-παντός αυτά που θα μπορούσα αλλά επέλεξα να μην είμαι, πες το από ανάγκη, πες το από μαγκιά, θα μπορούσες να το εξηγήσεις και βλακεία.

Και καταδικάζομαι καθημερινά να ανέχομαι όλους αυτούς να σε φτίνουν το πρωί καθώς τρέχουν στη δουλειά τους, να σε ποδοπατούν κάθε βράδυ στη βόλτα τους, να σου σκίζουν το δέρμα σπινάροντας τις κούρσες τους φεύγοντας βιαστικά από τα παραβιασμένα φανάρια, να σε αφήνουν χωρίς ανάσα πνιγμένη στα μπετά.

Αχ Λευκωσία..

*Μα κάθισα και σκέφτηκα,
και είδα ότι μ’ αγαπάς,
γιατί μου κάνεις παρέα*

*τις συννεφιασμένες κυριακές,
για το καλό μου,
ώσπου δεν άντεξε στο τέλος,
το παλιό μου παλτό
και αν και ήθελα να ’μουν,
ήθελα να ’μουν κηπουρός,
όπως κάποτε που θυμάμαι πως μ’ αγαπούσες,
όμως βροχή, επέφτε απάνω μου
και χιλιάδες φιλιά απλόχερα μου χάριζες
γιατί έχεις αυτό το κάτι, αυτό το κάτι που θέλει
an english man in new york, που στέλλει
ένα message in a bottle,
σε ποιαν άλλη από την αγαπημένη του
Roxanne!
Ασε με λοιπόν να κάνω λάθος,
στην άκρη του δρόμου
και να πάω για άλλες πολιτείες,
στην παλιά μας γειτονιά,
στιγμή του ονείρου,
άσε με να ξαναγεννηθώ μαζί σου
με το ροκ του μελλοντός μας
και να σου λέω τραγούδια
άνοιξε πέτρα
μη μου λες πως ειν’ ντροπή
βάλε το κόκκινο φουστάνι
τα βράδια μου τα εργένικα
έλα μου κοπέλα μου
να διώξεις την παγωνιά
με τα άσπρα τα χεριάκια σου
τα γιασεμάκια σου
διαμάντια που απλόχερα μου χαρίζες
και όλων οι ψυχές να τραγουδάνε
ειρήνη, θέλουμε ειρήνη*

**Πρωθείστε το “ΚΑΛΕΜΙ”
σε όλα τα σχολεία**

Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος Τάσος Λειβαδίτης, 1950

Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος
δεν θα πάψεις ούτε στιγμή ν' αγωνίζεσαι για
την ειρήνη και για το δίκιο.
Θα βγεις στους δρόμους, θα φωνάξεις, τα χείλια
σου θα ματώσουν απ' τις φωνές
το πρόσωπό σου θα ματώσει από τις σφαίρες
μα ούτε βήμα πίσω.
Κάθε κραυγή σου μια πετριά στα τζάμια των
πολεμοκάπηλων
κάθε χειρονομία σου σα να γκρεμίζεις την
αδικία.
Και πρόσεξε: μη ξεχαστείς ούτε στιγμή.
Ετσι λίγο να θυμηθείς τα παιδικά σου χρόνια
αφήνεις χιλιάδες παιδιά να κομματίζονται την
ώρα που παίζουν ανύποπτα στις πολιτείες
μια στιγμή αν κοιτάξεις το ηλιοβασίλεμα
αύριο οι άνθρωποι θα χάνονται στην νύχτα του
πολέμου
έτσι και σταματήσεις μια στιγμή να ονειρευτείς
εκατομμύρια ανθρώπινα όνειρα θα γίνουν
στάχτη κάτω απ' τις οβίδες.
Δεν έχεις καιρό
δεν έχεις καιρό για τον εαυτό σου
αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος.

Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος
μπορεί να χρειαστεί ν' αφήσεις τη μάνα σου,
την αγαπημένη ή το παιδί σου.
Δε θα διστάσεις.
Θ' απαρνηθείς την λάμπα σου και το ψωμί σου
θ' απαρνηθείς τη βραδινή ξεκούραση στο
σπιτικό κατώφλι
για τον τραχύ δρόμο που πάει στο αύριο.
Μπροστά σε τίποτα δε θα δειλιάσεις και ούτε
θα φοβηθείς.
Το ξέρω, είναι όμορφο ν' ακούς μια
φυσαρμόνικα το βράδυ, να κοιτάς εν' άστρο, να
ονειρεύεσαι
είναι όμορφο σκυμμένος πάνω απ' το κόκκινο
στόμα της αγάπης σου
να την ακούς να λει τα όνειρα της για το
μέλλον.
Μα εσύ πρέπει να τ' αποχαιρετήσεις όλ' αυτά

και να ξεκινήσεις
γιατί εσύ είσαι υπεύθυνος για όλες τις
φυσαρμόνικες του κόσμου, για όλα τ' άστρα, για
όλες τις λάμπες και για όλα τα όνειρα
αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος.

Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος
μπορεί να χρειαστεί να σε κλείσουν φυλακή για
είκοσι ή και περισσότερα χρόνια
μα εσύ και μες στη φυλακή θα θυμάσαι πάντοτε την
άνοιξη, τη μάνα σου και τον κόσμο.
Εσύ και μες απ' το τετραγωνικό μέτρο του κελιού
σου
θα συνεχίζεις το δρόμο σου πάνω στη γη.
Κι όταν μες στην απέραντη σιωπή, τη νύχτα
θα χτυπάς τον τοίχο του κελιού σου με το δάχτυλο
απ' τ' άλλο μέρος του τοίχου θα σου απαντάει η
Ισπανία.
Εσύ, κι ας βλέπεις να περνάν τα χρόνια σου και ν'
ασπρίζουν τα μαλλιά σου
δε θα γερνάς.
Εσύ και μες στη φυλακή κάθε πρωί θα ξημερώνεσαι
πιο νέος
αφού όλο και νέοι αγώνες θ' αρχίζουμε στον κόσμο
αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος.

Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος
θα πρέπει να μπορείς να πεθάνεις ένα οποιοδήποτε
πρωινό.
Αποβραδís στην απομόνωση θα γράψεις ένα
μεγάλο τρυφερό γράμμα στη μάνα σου
θα γράψεις στον τοίχο την ημερομηνία, τ' αρχικά
του ονόματός σου και μια λέξη: Ειρήνη
σα νάγραφες όλη την ιστορία της ζωής σου.
Να μπορείς να πεθάνεις ένα οποιοδήποτε πρωινό
να μπορείς να σταθείς μπροστά στα έξη ντουφέκια
σα να στεκόσυνα μπροστά σ' ολάκερο το μέλλον.
Να μπορείς, απάνω απ' την ομοβροντία που σε
σκοτώνει
εσύ ν' ακούς τα εκατομμύρια των απλών ανθρώπων
που τραγουδώντας πολεμάνε για την ειρήνη.

Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος

ΑΠΟ ΤΙΣ ΡΙΖΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΑ ΚΛΑΔΙΑ (Roots to Branches, 1995)

Κ.Χ.

Το ποίημα είναι μεταγραφή από ένα παλιό ροκ τραγούδι των Jethro Tull

Αφιερωμένο στους συντρόφους εκπαιδευτικούς του άλλου.... μισού

Λέξεις γραμμένες, λόγια διαστρεβλωμένα,
νοήματα αρχαία από τα παλιά
Παρασέρνει στο πέρασμα του ο χρόνος.
Ανασηκώστε τους πυρσούς που τρεμοσβήνουν
Δείτε τις σκιές αχνές ν' αλλάζουν
Ασυγκίνητα πρόσωπα σ' ακίνητες πέτρες χαραγμένα.
Κήρυκες που βρίζουν την μέρα της προσευχής
Κ' ελπίζουν να μην ακούει κανείς.
Ρίζες στην βρεγμένη γη
Κλαδιά που φωτίζουν από την αστραπή.
Ακόλουθοι αληθινοί, λιγοστοί μαθητές
Το μήνυμα αφήνουν, λίγο χρώμα
Απ' τα χέρια τους δίνουν
Παράξενοι υφαντές, , απλοί αργαλειοί
στο σπίτι, ανίδεοι, γυμνοί οι πιστοί.
Απληστοι σταυροφόροι , τα «πιστεύω» πέφτουν
Παράφορες νιφάδες χιονιού.
Κράχτες οι κήρυκες που βρίζουν την μέρα της
προσευχής
Κ' ελπίζουν να μην ακούει κανείς.
Ρίζες στην βρεγμένη γη
Κλαδιά που φωτίζουν από την αστραπή.
Σ' ανεμοδαρμένους τάφους , υγρούς
Σε μεγαλειώδεις, τεραστίους καθεδρικούς
Σε μιναρέδες ψηλούς
Στης καταστροφής τους ναούς.
Βλέπω τον γερο- σοφό
Με πρόσωπο και μυαλό καθαρό
Τεχνίτης μιας γρήγορης αλλαγής
Ελπίζω να το δω.
Να μάθουν πασχίζουν
Μικρά που υποφέρουν παιδιά
Με νέα μυαλά.
Κήρυκες που βρίζουν την μέρα της προσευχής
Κ' ελπίζουν να μην ακούει κανείς.
Ρίζες στο βρεγμένο το χώμα,
Τα όνειρα μας που λάμπουν
Σε φύλλα και κλαδιά ακόμα.

Ουράνιο τόξο

TOY Citro Milo, 2000

Διωγμένοι από το δικό τους χωρόχρονο

*Είμαστε 'μεις τα παιδιά απ' όλες τις σκιές
του γκρίζου...*

*Και γνωρίζουμε καλύτερα απ' τον καθένα
σας
Ποιο είναι το Μαύρο και ποιο το Ασπρο*

Γιατί τα ζήσαμε...

Κι' αν είναι κάτι που αξίζει εδώ κάτω,

*Αυτό είναι ο αγώνας μας
να φέρουμε πίσω το τόξο τ' ουρανού*

*Και μέσα στον κύκλο των χρωμάτων του,
να χαρούμε, σαν πρώτη φορά,
τα πολύχρωμα άνθη
της Ζωής, της Ειρήνης και της
Αδελφοσύνης.*

*Που ετούτη τη φορά, να 'σαι σίγουρος
αδελφέ,*

*Θα 'ναι πιο ευωδιαστά και δροσερά
γιατί θα κρατήσουν για πάντα
ζωντανά κι' αληθινά.*

Γιατί έτσι Είναι... Γιατί το θέλει τούτη γης.